

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ

Egyes szám ára hétköznap 12 fillér. Vasárnap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

PHILIPUS SZERKESZTŐ

VITÉZ KOLOSVÁRY BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 16

Szerkesztőség T. 347. o. Kiadóhivatal T. 348

Egyetemi autonómia

Csonkamagyarország négy egyeteme kétségtelenül sokat köszönhet Klébelsberg Kunó kultuszministerségének. Köztudomásu, hogy az ő kezdeményező, felsőoktatási programja mellett minden akadályon át kitarító szívóssága nélkül legalábbis a menekült *Alma materek* elsorvadtak volna azalatt az évtized alatt, amely annyi erdélyi és felvidéki kulturintézménynek ásta meg a sírját. A szanálás finác szellemével szemben e téren kivívott eredményei minden elismerést megérdemelnek, hiszen ha nehézkesen, ha el akadva, ha az érdekelt törvényhatóságok közönségének áldozatkészségét újból és újból igénybe véve, valóban épülnek, emelkednek a magyar főiskolák s Debrecen univerzitása tudományos és nevelő hivatása mellett missziót tölt be akkor is, amikor az idezarándokló külföldi tudósok itt állapítják meg, hogy Magyarország Európa kulturájának határbástyája a Balkán és Kelet felé...

Ha valaha, — amint azt minden tételességünk és a rémületesen rohanó idő múlása ellenére remélni soha meg nem szűnünk, — a Klébelsberg gróf felsőoktatási intézeteinek, internátusainak, tudományos intézményeinek újra megfelelő széles alapot ad az integer Magyarország, a magyar művelődéstörténet bizonyára tisztességes helyet biztosít lapjain tevékenységének méltatására.

Annál sajnálatosabb azonban mai trianoni elesettségünkben, — amikor amugyis annyi kritika minősíti főlöszleges lukszusnak a négy magyar egyetemet —, hogy az univerzítások és a kultuszminiszter között éppen ez intézmények tekintélye, de egyáltalán fennmaradása és további fejlődése érdekében oly fontos és szükséges harmónia megbomlott.

A jó szándékot nem kívánjuk elvitatni, de a következményekből mindenesetre megállapíthatjuk, hogy a kultuszárca tárgyalásakor az egyetemi oktatás „bizonyos anomáliáiról” (hangzott bírálat nem volt szerencsés, mert a baloldali sajtó, amely már nyolc éve keresi a rést, ahol rajtaütthessen a kemény nacionalizmusuk miatt gyűlölt egyetemeken, most a legilletékesebb kritikát használja fel fajtörökös-ként. Nem csoda tehát, ha támadásaival és gonosz célzatosságú kommentárjaival a legnagyobb mértékben felkavarta a hazafias magyar közvéleményt, amely megdöbbenve figyel, mint szórják a sarat azokra az intézményekre és azokra a férfiakra, akikre eddig csak büszkén és tisztelettel tekintett, — arról az oldalról, ahol annyira rajongtak a galileistákat tenyésztő békebeli „tanzabadságért”. De nem volt szerencsés dolog alkalmat adni az ugyanebben a sajtóban megnyilatkozó kaján általánosításokra azért sem, mert hiszen Anghelescu éppen most, a magyar egyetemi oktatás inferioritásának

mondvacsínált jogcímén zárta el az erdélyi magyar fiukat, hogy diplomáik nosz rifikálását remélve kijöhessenek mihozzánk tanulni.

Am érzékenyen rezonál a magyar közvélemény egyébként is minden érintésre, ha az a legkisebb mértékben is az egyetemek autonómiájának sértettségét látszik veszélyeztetni. Az a magyar intelligencia, amelynek a nemzeti jövő problémái is lelkéhez nőtt kérdések, — és amely nem tévesztendő össze a Pesten megjelenő egytucat kisebbségi sajtóorgánum elenyésző számu publikumával, — meg van elégedve főiskoláinak mai szellemével, professzoraival és ifjúságával egyaránt. Sőt egyenesen megköveteli, hogy a tanítás hivatásával egyenlőértékű keresztyén-nacionalista nevelés biztosítása érdekében is mindig férfiasan sikra szálljon minden magyar főiskola a maga teljes függetlenségéért. Ehhez pedig ma, amikor hovatovább megszűnik minden függetlenség, a köz- és magánéletben

egyaránt, az egyetemek teljes és érintetlen autonómiájára feltétlenül szükség van.

Nem a mi hivatásunk a kultuszminiszter és az egyetemek között felmerült ügyben a konkrét kifogások elintézése. De az igenis kötelességünk, mint akik joggal képviseljük a tisztán-tuli dip'omás magyar közvélemény álláspontját, hogy visszautasítsuk a fővárosi liberális sajtó tekintélyrombolást célzó, leckéztető, fenyegető hangját s rámutassunk az „iskolák városának” vendégszerető falai között időző tisztas gyülekezet előtt arra az aggodalomra és elkeseredésre, amellyel a magyar közönség ezt az áldatlan vitát szemléli.

A vidék egyetemi városainak magyar közönségét nem tévesztik meg a liberális sajtó tendenciózus cikkei. Itt nagyon jól tudjuk, hogy ezeken a hasabokon csak akkor tabu az autonómia, ha például a Munkásbiztosító békebeli kommunistatényészetéről van szó.

Reméljük, hogy a debreceni özszejövetel megnyugtató elintézését hozza meg ennek a mindenképpen káros hatásu ellentétnek s megszűnik a magyar egyetemi tanári kar, — a tekintély és függetlenség eleddig érinthetetlen régióiban megérdemelten tisztelt testületének, — liberális pelengérezése.

Annál is inkább, mert ez a hajsza, amely a költségvetési kijelentések körül tombol, — mondjuk ki őszintén — sem a magyar ifjuság, sem az egyetemi professzoroknak árt. Hiszen a kérdés lényegét illetőleg már a numerus clausus módosításának kapcsán egységesen és téleérthetetlenül állást foglalt a magyar közönség. Mert kormányok jöhetnek, kormányok mehetnek, de az egyetemi autonómia hátyáinak minden balsorssal és változással szemben *subspecte aeternitatis* kell a magyar felsőoktatás nemzeti szellemétől áthatott szabadságát és függetlenségét védelmeznünk.

Óriási érdeklődés mellett folyt le az egyetemi tanárok országos kongresszusa Debrecenben

Nagyjelentőségű előadások, tanácskozások és baráti özszejövetelek sorozata a konferencián Vasárnap a Hortobágyot tekintik meg a vendégek

Tauffer Vilmos nagy beszéde az egyetemek autonómiájának sérthetlenségéről

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szombaton délelőtt kezdődött meg Debrecenben a magyar egyetemi tanárok országos kongresszusa, amelyre Debrecenbe érkeztek a magyar szellemi élet kiválóságai, a magyar egyetemek legkiválóbb professzorai, akik között nem egyet láthattunk, akinek neve nemcsak országos, de világ viszonylatban is súlyt és értéket jelent. A kongresszus délelőtt 10 órakor kezdődött meg a Kollégium dísztermében, ahol megjelentek a nagygyűlés budapesti, szegedi, pécsi, soproni stb. részvevői, akiknek névsorát tegnapi számunkban már

közzöltük. Rajtuk kívül ott láttuk a debreceni egyetem egész tanári karát és Debrecen városának számos társadalmi, közéleti előkelőségét. Ott volt többek között vitéz László Miklós vegyesdandárparancsnok, vitéz Nagy Pál altábornagy, a Vitézi Szék kapitánya, Gidófalvy Elemér csendőrezereades, Lindenberger János apostoli kormányzó helynök, Szele György ref. lelkesz, Dóczy Imre, Olchváry Zoltán táblaelnök, Perjessy Mihály táblai tanácselnök, Chiczey Tihámér rendőrkerületi főkapitány és még számos előkelőség.

A kongresszus megnyitása

Pontban 10 órakor vonult be kongresszus vezetősége, amely élén Verzár Frigyesel a debreceni egyetem rektorával helyet foglalt a feldíszített emelvényen. Mellette helyezkedtek el dr. Szily Kálmán felsőházi tag a József műegyetem rektora, Isekutz Béla a szegedi egyetem rektora, Vasváry Ferenc dr. a szegedi egyetem rektora, Karch Kristóf a közgazdasági tudó-

mány kar dékánya, Fekete Zoltán a soproni m. kir. bányá mérnöki főiskola rektora, dr. Marek Ferenc az m. kir. állatorvosi főiskola képviselője.

Először a kollégium kántusa énekelte el a Nemzeti Hízekegyet, majd pedig dr. Verzár Frigyes egyetemi tanár a debreceni egyetem rektora tartott megnyitó beszédet:

Híres orvosok és természettudósok a régi Debrecenben

Üdvözölte a vendégeket, azután kegyeletes szavakkal emlékezett meg az első egyetemi tanári kongresszus tragikus véget ért rendezőjéről, dr. Tóth Károly szegedi egyetemi tanárról. Megnyitó beszéde további részében Debrecen és a debreceni Kollégium nagyjelentőségű tudományos multjával foglalkozott a rektor.

— Végzet szerűnek látom fejlődésünket, — mondotta többek között,

Földi Jánosról, Fazekas Mihályról Diószegi Sámuelről emlékezett meg ezután jellemző erejű szavakban Verzár professzor, aki ezután rátért a debreceni orvostudomány fejlődésének ismertetésére. Komáromy Csipkés György már 1664-ben könyvet írt a debreceni pestisről, Kerekes Sámuel, aki debreceni theologus volt, később külföldre ment orvostant tanulni és egy debreceni naptárban kioktatja a népet a természetes himlőoltásról.

A magyar Faust

Beszélt ezután a híres debreceni professzorról, a „magyar Faust”-ról, Hatvaniról, aki mint természet-tudományi tanár is, prédikált és urvacsorát osztott. Hatvani a kollégiumi tanárok között a legérdekesebb és leg sokoldalubb tehetség volt. Sokat foglalkozott az ifjusággal, diákkórházat alapított, nevét a külföldi tudósok is ismerik s mint orvosnak igen nagy prakszisa volt.

Hatvani utóda Miles József volt, akinél azonban sokkal nagyobb elismerést érdemelnek Debrecen város régi tisztiorvosai, így Huszthy István, Buzinkay György, majd Csapó József, aki Wessprémy-Csanády Istvánnal együtt korának egyik legképzettebb orvosa vol. Különösen Wessprémyt ismeri elsőnek, aki a pestis gyógyítására oltásokat ajánlott. Ezzel 140 esztendővel megelőzte korát. A magyar orvosi rend történetét is megírta.

A híres nyelvújító Földi János, a hajdukerület főorvosa volt. Nevezetesebb orvosok még Szentgyörgyi József, Kerekes Ferenc, Csécsi Nagy

Imre, akik közül az utóbbit az Akadémia is tagjai közé választotta.

Sajnos, a XIX. század elejétől kezdve Debrecen természettudományi jelentősége csökkent. Az orvosi és természettudományi oktatás Budapestre koncentrálódik. A vidék el-

A tudománypolitika feladatai

A lelkes éljenzéssel és tapsal fogadott beszéd után a kongresszus határozatlanul kimondotta, hogy hódoló távirattal üdvözlő az ország Kormányzóját, majd az elnök bejelentette, hogy Klebelsberg Kunó kultuszminiszter hivatalos elfoglaltságára való hivatkozással kimentette magát és nem jelent meg a kongresszuson. Az ő előadása helyett **Magyar Zoltán** miniszteri tanácsos, h. államtitkár tartotta meg délutánra tervezett előadását. Magyar Zoltán hosszabb beszéd keretében a magyar tudománypolitika feladatait ismertette nagy alaposággal és szakértelemmel. Foglalkozott a miniszterium és az egyetemeknek egymásközi viszonyával, majd kifejtette, hogy politika alatt a világosan kitűzött állami célok elérésének tudományát, tehát a tudatosságot érti. Tudománypolitikánk végső céljai tekintetében feltesz az egyetértés: tudományos kutatás és a felsőoktatás előbbrevitele az általános emberi haladás és a nemzeti emelkedés érdekében. Ezután megjelölte azokat a feladatokat, amelyeknek megoldására a

„Meg kell védenünk az egyetemek ősi autonómiáját”

Egy negyedóra szünet után a Kollégium disztermében megkezdődött a Felsőoktatási Egyesület közgyűlése, amelyen **Taufér Gábor** tartott rendkívül érdekes, jelentőségteljes és általános helyesléssel fogadott beszédet, melyben többek között az egyetemi autonómia nagyon aktuális kérdéseivel is foglalkozott.

Kijelentette, hogy ha a mindenbe belenyugró gerinctelenség váltaná fel a tanártestület eddigi szellemét, akkor az egyetemi tanári kar úgy a felső hatóságokkal, mint lefelé a hallgatósággal szemben is elvesztené tekintélyét.

Meg kell mentenünk az egyetemek ősi autonómiáját, mert ez egy hatalmas kincs, mely sértetlenül szállott ránk és azt ugyanígy kell átadnunk utódainknak. (Ugy van! Ugy van!) Mi igenis készek vagyunk ennek az autonómiának a védelmére sikraszállani. (Eljenzés.)

Ha akadnak, akik hűtlenek lennének ehez a zászlóhoz, akkor a testület módját találhatja annak, hogy ezeket kiközösítse magából. Olyan nagy értékek forognak kockán, melyekhez hozzányulni akkor sem szabad, ha a közhangulat momentán tapsai bátorítják talán erre a hatalom birtokosát.

(Lelkes éljenzés.)

Az általános és lelkes helyesléssel fogadott beszéd után dr. Misángy Vilmos olvasta fel főtitkári jelentését, amelyből kitűnt, hogy jelenleg a magyar egyetemeken 378 nyilvános rendes tanári tanszék van. Ezek mellett 104 adjunktus és 301 asszisztens működik. Érdekes, hogy a hallgatók létszámát tekintve, a budapesti főiskolák tanárai két és félszer jobban vannak megterhelve, mint a vidéki egyetem professzorai.

Rendkívül érdekes volt ezt követően dr. Laky Dezső felolvasása, melynek címe „Kötelező testnevelés az egyetemeken” volt. Kifejtette, hogy miniszteri rendelettel kellene kötelezővé tenni az egyetemi és főiskolai testnevelést, természetesen az egyetemi autonómia garantá-

árult. A róna azonban tovább férni fiait, de azok várnak, amíg 1918 óta egymásután orvosi és természettudományi tanszékek sorozata nyílik meg. A régi tradíciók újra ébrednek, nem új és nem is ugar talajon.

tudománypolitikának elsősorban kell törekednie. Ezek a legfőképpen:

az egyetem gazdasági igazgatásának és költségvetési egyensúlyának helyreállítása;

a tanszéki segédszemélyzet problémájának megoldása;

a diákszociális kérdés tervszerű fejlesztése, mert ezeknek a kérdéseknek hosszabb időre való fejlődés-képes megoldásáig a tudományos munkásságnak termékenysége, mely az egyetemre és tudományos életre fordított nagy anyagi eszközöknek kamatát jelenti, — be nem következhet.

Ezek a tudománypolitikáknak nem legfontosabb, de legsürgősebb feladatai, amelyeknek megoldása előfeltétele annak, hogy a nagy lenyűgítő tudományos munka megindulhasson.

Az általános helyesléstől kísért beszéd után **Verzár Frigyes** elnök bebeszélte az ülést, majd a kongresszus résztvevői átvonultak a szomszéd teremben felállított pompás büffébe, ahol mindenféle jó étel és ital várta őket.

lásával. Rendezni kellene az egyetemeken és főiskolákon a testnevelési státus ügyét is. Nagyon fontos természetesen, hogy az egyetemeken és főiskolákon sporttelepeket létesítsenek, tornafelszerelés és megfelelő anyagi támogatás álljon ezenfelül rendelkezésre.

Több felszólaló hangoztatta ezután, hogy a testnevelést orvosi vizsgálat alapján az individuumok figyelembevételével kell foganatosítani.

Bankett a Bikában

Délután fél 2-kor az Arany Bika gazdagon felszített nagytermében többszáz terítékes bankett volt, melyen a debreceni egyetem tanácsán, tanári karán s a testvér-egyetemek kiküldöttein, továbbá a kongresszuson résztvevő vendégeken kívül megjelentek: dr. **Lindenberger János** apostoli kormányzó helynök, pápai főpap, prépost-plébános, **Farkas Győző** evangélikus lelkész, **Papp Gyula** szentszéki tanácsos, görög katolikus parochus, vitéz **Nagy Pál** ny. altábornagy, a **Vitéz Szék** kapitánya, dr. **Perjéssy Mihály** táblai tanácselnök, dr. **Kesserű Lajos** kir. törvényszéki elnök, dr. **Balás Károly** kormányfőtanácsos, MÁV üzletigazgató, dr. **Ghyeczy Tihamér** kerületi rendőrfőkapitány és Debrecen közéletének sok más előkelősége.

Pecsénye után az első felköszöntőt dr. **Verzár Frigyes** rector magnificus mondotta, aki Magyarország Kormányzó Urára üritette poharát. Utána dr. **Illyetávi Vitéz Géza** rector mélyhatású toasztban a kultuszminisztert s képviselőit: dr. **Korniss Gyula** államtitkárt és dr. **Schwöder Ervin** h. államtitkárt éltette, majd **Lencz Géza** mondott patetikus toasztot. Óriási hatást keltett a műegyetem kiváló rectorának, dr. **Szily Kálmán**nak hatalmas beszéde, melyben a vendégek köszönetét és együttérzését tolmácsolta. Hangsúlyozta, hogy a tudomány munkásainak elsősorban azt kell bebizonyítani, hogy magyarul gondolkoznak s magyarul éreznek és minden professzornak becsületbeli kötelessége, hogy tárgykörébe megalkuvást nem tűrő ma-

gyar szellemet s önfeláldozó hazaszeretetet vigyen. Dr. **Kiss János** pápai prelátus, budapesti egyetemi tanár az olasz fascizmus nagy regeneráló erejére mutatott rá. Kivülre még a testvéregyetemek és főiskolák képviselői üdvözölték a debreceni **Tisza István Tudományegyetemet**, melyet **Szily Kálmán** az egyetemes nemzeti kultúra összekapcsoló intézményének nyilvánított.

Ertekezlet a klinikai telepen

Délután 4 órakor a belgyógyászati klinika tantermében az egyetemi tanárok értekezletén a tanári succrescentia kérdése került felszínre. Tudvalevőleg ez az a kérdés, amely a mai tudománypolitika legújabb kívánságait tartalmazza. Nevezetesen az egyes egyetemi tudományos intézetekben alkalmazott tanítósegédszemélyzet helyzete tulajdonképpen a mai napig nincsen rendezve. Előfordultak esetek, hogy a tudományosan képzett ifjak egyetemi tanulmányaik befejezése után évek hosszú soráig a klinikán teljesítenek rendkívül terhes és fáradságos szolgálatot, anélkül, hogy akár előhaladásuk, akár pedig végleges elhelyezkedésük biztosítva volna. Erről a fontos kérdéstről értekezett tegnap délután az egyetemi tanárok egy csoportja a belgyógyászati klinika tantermében.

Az értekezletet, amelyen számos

Vacsora a Pallagon

Az értekezlet után az egyetemi tanárok és hozzátartozók külön villamoskocsikon kimentek Pallagra a Gazdasági Akadémia megtekintésére. Az egyetemi tanárokkal beérkező villamoskocsikat a pallagi állomáson a Gazdasági Akadémia növendékeinek díszszázada várta, akik dörgő éljen-kiáltásokkal fogadták a kocsikból kiszálló vendégeket, majd a kiszálló dr. **Karsch Kristóf**, a budapesti közgazdasági akadémia dékánjánál fészes katonás vigyázz-ban jelentkezett **Nitsch Ernő** főlovászmester, a díszszázad parancsnoka. A meghajtott zászló és az akadémia díszszázada előtt indultak befelé a vendégek és megtekintették az Akadémia mintagazdaságát. Este 7 órakor az Akadémia menzájában vacsora volt, melyen dr. **Ruffy Vargha Kálmán**, a pallagi Gazdasági Akadémia igazgatója, mint házigazda lelkes, közvetlen szavakkal üdvözölte az illusztris vendégeket. Beszédében kiemelte, hogy a nemzet sorsában mily nagy szerepet játszik a kenyérkérdés és egy nemzet konzolidációja el sem képzelhető közgazdasági egyensúly nélkül. A vendégek nevében dr. **Karch Kristóf** dékán mondott köszönetet a magyaros megvendégelésért. Végül a jövő embeire, a gazdászokra, akik hivatva vannak a mai generáció bűneit helyrehozni, dr. **Ruffy Vargha Kálmán** igazgatóra és az Akadémia kiváló tanári karára üritette poharát.

Meg kell itt emlékeznünk a kongresszus minden tekintetben pompás, kifogástalan előkészítéséről és megrendezéséről is, amely dr. **Verzár Frigyes** rector, dr. **Láng Nándor** és **Marton Géza** egyetemi tanárok, valamint dr. **Barts Jenő** gondnok és dr. **Kiss Zsigmond** m. b. tanácsjegyző fáradhatatlan munkájának eredménye.

A hangverseny

Este 9 órakor a Bika disztermében nagyszabású hangverseny volt a vendégek tiszteletére. A koncert műsora méltóságteljes kifejezése volt annak a magas színvonalu zenekultúrának, melyet Debrecen művészi élete reprezentál. A gyönyörű programot **Beethoven V. szimfóniája**

Ismét kapható

az annyira kedvelt
finom vegyes
borunk.

1 liter . . . . . 1— P
Rizling special . 1 80 P
Uri bor . . . . . 2— P
Vörös burgondi . 2— P

KONTSEK GÉZA

K. r. t.

Kossuth-utca 15.,
Piac-utca 22—24.

professzor megjelent, főként az orvostudományi karból, dr. **Zolnay Béla** professzor vezette. Az értekezlet végén a megjelent egyetemi tanárok elhatározták, hogy a kérdés gyakorlati megvalósítása tekintetében elhatározásukat az illetékes ténnyezők tudomására hozzák.

vezette be, melyet a MÁV filharmonikus zenekar interpretált tökéletesen átértett tartalom-kifejezéssel, **Ábrányi Emil** mesteri vezénylete mellett. Utána **Forrai István** kitűnő dirigálásával a **Városi Dalegyet Farkas: „Az éji viharhoz”** című királydijas versenyművét adta elő a töle megszokott precíz kidolgozottsággal. Óriási hatást váltott ki a publikumból **Höchtl Margit** nagyszerű zongorajátéka, mellyel **Liszt: Es-dur zongoraversenyét** közvetítette a filharmonikusok kísérete mellett. Befejezésül a **Filharmonikus Zenekar Mozart: Menuett-jét** s a **Városi Dalegyet P. Nagy Zoltán** grandiózus magyar kompozícióját adta elő. Az előkelő közönség szenni nem akaró ünneplésben részesített a szereplőket, akiknek művészi teljesítményei a vendégek legnagyobb elismerését s őszinte lelkeseződését érdemelték ki.

MEGMARADT A CICASAN JÁRO ASSZONY BECSÜLETE

(A **Hajdútölde tudósítójától**.) Egy **Berettyóújfaluban** történt becsület-sértési ügyben hozott ítéletet szombaton a debreceni törvényszék **Jeney-tanácsa**. **Szabó Imréné** berettyóújfalui asszony azért jelentette fel **Csipek Jánosnét**, mert az többek előtt kijelentette, hogy **Szabóné** cicásan jár és a katonák annyira rá vannak kapva, hogy így csufolják: „cicc!” A kihallgatott tanuk szerint falun az ilyen híresztelések elegendők ahhoz, hogy erkölcstelennek nyilvánítsanak valakit a közvélemény előtt. **Csipekné** tanui ezzel szemben azt állították, hogy ez csak amolyan enyhébb gunyolódás, ami falun divatos, ha az illető nem a „társadalmi” állásához mérten öltözködik. A tanuk szerint **Szabóné** nem a vagyonos, — vagy mint ők mondták — boás társadalmat képviseli, mert egyszerű polgárasszony, így tehát nem eshetett különösebb sérelem rajta. A bíróság végül is elítélte **Csipeknét** becsület-sértés vétségéért, de tekintve a eok enyhítő körülményt, csak 8 pengő pénzbüntetést kapott. A felek békésen megnyugodva hagyták el a tárgyalótermet.

Junius 4: Trianon

Junius 4-én, a trianoni diktátum aláírásának nyolcadik évfordulóján:

1. Minden magyar férfi viseljen gyászszallagot egy fehérrel ki-varrott T. betűvel, mindenestre azonban viselje a trianoni jelvényt.
2. Minden magyar nő viseljen k. 2. Minden magyar nő viselje a trianoni gyászjelvényt a ruhájáratüzeve.
3. Minden magyar férfi és nő viseljen ezen a napon minél egyszerebb és színtelenebb ruhát. A feltű-nés kerülendő.
4. Minden magyar férfi és nő vessen le magáról minden ékszert. Csak az óra és jegygyűrű lehet kivétel.
5. Senkise vegyen részt színházi előadáson, senkise jelenjen meg mulatóhelyeken, zenés összejöveteleken.
6. Akinek kölföldön élő rokona, ismerőse van, emlékeztesse a gyásznapra egy levelezőlappal, amelyen csupán ez álljon: Trianon, 1920 június 4. A levelezőlapok zárt, leragasztott borítékban küldendők.
7. Egyesületek, magánosok tüzzék ki e napon a fekete gyászlobogót.
8. Kereskedők, iparosok függesszék ki kirakatakban, műhelyekben a trianoni gyászplakátokat.
9. Templomokban délután 4 órától fél 5 óráig a harangok zugjanak.
10. Magyar ember ezen a napon nem kívánhat egymásnak jó reg-gelt, jó napot, jó estét. Köszöntsük e gymást ezzel a szóval: Trianon!

TRIANON ELLEN!

Budapest, június 3. A TESz kebelébe tartozó egyesületek holnap délelőtt fél 10 órakor a TESz tanácsstermében választmányi ülésen emlékeznek meg a trianoni békeszerződés aláírásának nyolcadik évfordulójáról. Az ülésen dr. Szontágh Tamás elnököl és dr. Eckhardt Tibor terjeszti elő a TESz-nek a békeszerződés megváltoztatására irányuló javaslatát. A javaslatához hzzászólnak az erdélyiek részéről Köllő Ignác, a Felvidék részéről Javornitzky dr., a Délvidék részéről Marton Albert,

Nyugat részéről Czimmer Ferenc, a Magyar Asszonyok nevében dr. Csiky Jánosné, az ifjuság részéről dr. vitéz Bánsághy György, a magyar munkásság nevében Lilin József.

Délelőtt 11 órakor a margitszigeti lovaspólópályán 2000 tagu férfi daloskör közreműködésével monstre tiltakozó gyászünnepet rendez a TESz. Itt beszédet mond dr. Krüger Aladár képviselő és szavalatokat ad elő Bakó László, a Nenzeti Színház örökös tagja.

Tizenkétezer résztvevő jelenlétében kezdődött meg a második református nagygyűlés

Az egyházi és nemzeti ujjászületés nagy problémáit fejtegették a szónokok

Budapest, június 2. Az egyetemes magyar református egyház ünnepnapjai megkezdődtek. Szombaton reggel nyílt meg a II. Országos Református Nagygyűlés. Az ország minden részéből zászlók alatt sereglettek egybe a delegátusok s egy-egy csoport élén táblák hirdették, hogy melyik községből, vagy városból érkeztek a magyar ünnepi ruhába öltözött küldöttségek. Felvonult az egész Tiszántúl, sokezer képviselőt küldött az Alföld.

Az Iparcsarnok kupolás nagytermében kifogástalan rendben gyűlekezett a tömeg. Kilenc órakor megkezdődött a nyugati főbejárat előtt felállított mintaharagok s harangzugás közben foglalják el helyüket a gazdagon díszített elnöki emelvényen a megjelent előkelőségek, élükön dr. Ravasz László püspökkel.

Forgács Gyula

sárospataki lelkész bevezető istentiszteletével kezdődött a nagygyűlés. Tizenkétezer ember énekelte a „Jövel Szent lélek Uristen” kezdetű dicséretet, majd

Czeplédy Sándor,

a dunántúli egyházkerület lelkészfőjegyzője, a nagygyűlést rendező Hí

és Szolgálat mozgalmának elnöke mondott megnyitó beszédet.

— A hit és szolgálat mozgalma a református egyház belső kiépítésének szolgálatában áll, — mondotta többek között. — A mozgalom nem növelni, hanem csökkenteni kívánja a magyarság életét szétszakító akadályokat.

Magyart magyartól nem elválasztani, hanem magyart magyarral egyesíteni akarunk.

Hívó emberekre van szükség az állam és a társadalom egész struktúrájában.

A hosszas éljenzéssel fogadott beszéd után „Egyházi és nemzeti ujjászületésünk” címmel tartottak előadást a ma délelőtt szónokai.

Révész Imre dr.,

a tiszántúli egyházkerület lelkészfőjegyzője lépett a magafon elé, amely a szónokok beszédeit a hatalmas csarnokban közvetítette.

Egy nemzet csak akkor hal meg, — mondotta, — amikor meg akar halni, ha nem akarja többé az életet. Meghal, amikor hitetlenül, reménytelenül maga mondja ki, hogy életre nem érdemes. Azért kell egyháznak és nemzetünknek ujjászületnie, mert manapság a halál révén

Vegyen részt a SALAN plakátpályázatán.

A plakáttervek lényege az, hogy a

SALAN

legtökéletesebb házi fertőtlenítőszer sokoldalúságát és előnyeit kiemelve A Salan szagtalan fertőtlenítőszer, amely minden bacillust megöl, sebet gyógyít, vérzést megállít, izzadást megszüntet, szagtalanít, nem mar, nem mérgez, nem rongál, gazdaságos és olcsó.

Mindenütt kapható! Egy üveg ára 1.20 pengő.

A pályázatra 1000 pengő díjat tűzünk ki a következő elosztással:

I. díj 500 Pengő,

II. díj 300 Pengő,

III. díj 200 Pengő.

Mindenki részt vehet!

Nemcsak kész plakátterveket, hanem ötleteket is díjazunk.

A pályázat feltételei megtalálhatók:

Benes Testvérek Vegyeszeti Gyár Rt.-nál, Budapest, V. Akadémia-u. 11.

áll, ahonnan csak az ujjászületés mentheti ki: ujjászületett egyház az ujjászületett nemzetet. Ujjászületés azért lehetséges, mert még van vértünk a gyermekeinkért, van akaratunk a jövőnkért áldozatot hozni.

Révész Imre beszédének befejezése után

Puky Endre,

a képviselőház alelnöke emelkedett szólásra, hogy megtartsa „A magyar család ujjászületése” című előadását.

— A családok testi és lelki életének egészségétől függ — ugymond, — a haza, az egyház, és a társadalom felvirágzása. A családi életet teljessé, egészségessé, természeti és isteni törvények szerint valóvá csak a gyermekáldás teszi. Az egyke és az „egyse” szörnyű bünfertőbe rántja a családot.

Csakis a hitben születhetik ujjá a család és csakis a hitben ujjászületett családok által születhetnek ujjá a nagy közösségek.

A délelőtti gyűlés harmadik szónoka

Szabó Sándor dr.,

képviselő volt, aki hangoztatta, hogy nagy társadalmi civódások idején sohasem az anyagi, hanem mindig a lelki erők hozták meg a kibontakozást.

Kovács J. István

ny. államtitkár, teológiai igazgató a református gyülekezetek ujjászületéséről mondott nagyhatású beszédet.

A délelőtti gyűlést imádsággal és áldással fejezte be

Harsányi Pál

gyimai lelkész-esperes.

Délután a kálvintéri és fásori templomban, valamint a Vigadóban voltak gyűlések, míg este 8 órakor a kálvintéri templomban és a Zeneakadémiában hangversenyeket tartottak.

Vasárnap délelőtt a nagygyűlés megkoszorúzza az irredenta szobrokat és a Kossuh-szobrot, majd délelőtt ünnepi felvonulás lesz a Szabadság-térről az Iparcsarnokba, ahol ünnepi istentisztelet után ünnepélyes ülést tart a nagygyűlés.

Jugoszlávia megalázkodott Mussolini erélyes fellépése előtt

Mentegetődző hangu jegyzékben teljes elégtételt ígérnek az olaszellenes zavargásokért

Belgrád, június 2. Tegnap késő éjszaka adta át Marinkovics külügyminiszter Bodrero olasz követnek a jugoszláv kormány válaszát az olasz jegyzékre, amelyben a spalatói és sebenicói olaszellenes tüntetések vétkeseinek megbüntetését és a kárvallottak kártérítését követelték.

A jugoszláv kormány válasza rendkívül szerény és barátságos hangu s már csak azért is nagy felháborodást kelt ellenzéki körökben, de még inkább azért, mert a jugoszláv kormány be sem várta, hogy milyen választ ad az olasz kormány a Rómában átnyújtott jugoszláv jegyzékre.

Az olaszellenes tüntetések miatt a kormány sajnálkozását fejezi ki s annak magyarázásául kiemeli, hogy Sebenicóban és Spalatóban azért robbant ki a népszennvedély, mert oda Zágrábból téves jelentések érkeztek, hogy olasz területen meg-

sértették a jugoszláv zászlót és jugoszláv állampolgárokat bántalmazták. Maga a belgrádi kormány ezeket a híreket nem vette komolyan, amint-hogy alaptalanságuk ki is derült, de a nagy tömegekre ezek a téves híresztelések olyan izgatólóg hatottak, hogy a szennvedélyeket nem lehetett fékezni.

A jugoszláv kormány szigorú vizsgálatot indított és

a vétkesek el fogják venni méltó büntetésüket, a kárvallottak pedig teljes kártérítésben fognak részesülni.

Azzal végződik a jugoszláv kormány jegyzéke, hogy remélhetőleg nem fogják megzavarni a sajnálatos események a két állam jóviszonyát és a válasz az olasz kormányt ki fogja elégtíteni.

Hirdessen a Hajdúföldben

Okvetlenül nézze meg a
Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara
Országos Lovasnapjain

június hó 10-én délelőtt 9 órakor a Köntösgáton a Kormányzó Ur
Öfóméltósága előtt tartandó **diszfelvonulást** és ugyanaznap délután 3 óra-
kor az ügetőversenyen tar-
tandó lóversenyeket, kocsiversenyeket és díjazásokat.
Jegyelőjegyzés és jegyvétel a Bika-hallban.

E. Harmsworth köszönőlevele dr Ruffy Varga Kálmánhoz

(A Hajdúföld tudósíójától.) Dr Ruffy Varga Kálmán miniszteri tanácsos, feisóházi tag, a debreceni gazdasági akadémia igazgatója, aki mint ismeretes — május másodikán Esmond Harmsworth jelenlétében megtartott revíziós nagygyűlésnek az ünnepi szónoka volt, a múlt nap Rothermere lord fiától angol nyelvű köszönő levelet kapott, amelynek hiteles fordítása a következő:

Hotel Dunapalota, Budapest, 1928. máj. 24.

Ke ves dr Varga Ur.

Engedje meg, hogy ama fáradozásáért, — mellyel a Debrecenben töltött napom eredményeinek esérésében oly kiválóan részt vett — őszinte és legmelegebb köszönetemet fejezzem ki. Tudom, hogy a debreceni magyarság érzése hirtelen megnyilatkozás volt, de ezen lelkes fogadtatás — ahogy én arról meggyőződtem — pontosan előkészített program nélkül nem járt volna ily nagyszerű eredménnyel; am ért is Önnek és kartársainak őszinte hálaival tartozom.

Örvendek, hogy városuk, — illetve az egész ország meglátogatása alkalmával az „eredmény” szót használhatja, mert eredményt jelent az, hogy magyarországi tartózkodásom, ennek a nagy és történelmi nemzetnek alkalmat nyújtott arra, hogy hazafiasságával és jövőbe vetett hitével tüntessen.

Őszinte híve
E. Harmsworth.

A Gazdasági Akadémiák országos bajnoki vívő- versenye Pallagon

Május 31-én egész nap folyamán rendezték meg a magyarországi gazdasági akadémia országos bajnoki vívőversenyüket Pallagon. Az igen szépen megrendezett és vívős verseny a debreceni m. kir. Gazdasági Akadémia vívóinak hozta meg a megérdemelt győzelmet, úgy a csapat, mint az egyéni versenyben. Eredmények: 1. A Debreceni M. Kir. Gazdasági Akadémia „A” csapata: Gyapay Ede, Gábor István, Papp Pál, Bórán Dezső, mely először a Debreceni M. Kir. G. A. „B” csapata ellen győzött, azután a Keszthelyi M. Kir. Gazdasági Akadémia csapatát győzte le, 8 győzelemmel, 68 adott és 65 kapott tus arányában. 2. A Keszthelyi M. Kir. Gazdasági Akadémia csapata (vitéz Nagy Miklós, Ugron Imre, Ferenczy István, Molnár Géza). 3. A Debreceni M. Kir. Gazd. Akad. „B” csapata (Ghyczy Béla, Szalay István, Jenovay Imre, Mocsáry Dénes).

A csapatverseny egyenlő erők küzdelmét nyújtotta, melyből a Debreceni M. Kir. G. A. lelkes csapata csak erős küzdelem után tudott győztesként kikerülni.

Az egyéni versenyben: 1. Első lett Gyapay Ede DGASE (4 győzelem, holtversennyel nyerve), aki ezen győzelmével az „1928. évi gazdaság kardvívó bajnok” címet nyerte el. 2. Gábor István DGASE 4 győzelem. 3. Vitéz Nagy Miklós, Keszthelyi M. Kir. G. A. (3 győzelem, holtversennyel nyerve). 4. Papp Pál DGASE 3 győzelem. 5. Ugron Imre Keszthelyi M. Kir. G. A. 6. Bórán Dezső DGASE.

Az egyéni verseny elődöntőjében a fentiek kivül szép formát áruktak el Molnár Géza, Ferenczy István Keszthelyi M. Kir. G. A.; Ghyczy Béla és Szalay Zoltán DGASE.

A juri tisztjét nagy hozzáértéssel és odaadással Beczner József alezredes, dr Mayerszky Jenő törvényszéki bíró, Fráter István huszárszázados, vitéz Temesváry Gerő százados és Ferenczy Pál látták el, akik-

nek szives fáradozásáért ezuton is nálás köszönetét fejezi ki a Debreceni M. Kir. Gazd. Akad. Ifjúsági Egyesülete.

A DGASE vívóit Ferenczy Pál vívómester készítette elő a versenyre és így elsősorban az ő odaadó munkásságának és nagy tudásának köszönheti a győzelmet a DGASE vívó gárdája.

A pénzügyminiszter rendelete a biztosítások valorizálásáról

A hivatalos lap június 1-i száma a pénzügyminiszter rendeletét közli az 1928. évi XII. t. c., az ugynevezett valorizációs törvény szerint felértékelés alá eső biztosítási szerződések bejelentése tárgyában.

Tudvalevőleg a valorizációs törvény szerint élet-, járadék- vagy más személyi biztosításnak felértékelésére csak annak a félnek van igénye, aki biztosítási szerződését 1922 január 1-e előtt magyar törvényes pénznemben kötötte és a fentemített törvény életbelépésekor, vagyis 1928 április 1-én, állandóan Magyarország területén lakott. — Minthogy a háború és a békeszerződések következtében előállott helyzet folytán és különösen azért, mert a korona romlása miatt igen sok fél díjfizetési kötelezettségének éveken át nem tett eleget, maguk a biztosítótársaságok számos biztosítottól nem tudják megállapítani, vajjon azok a törvény életbelépésekor állandóan Magyarország területén laktak-e, a pénzügyminiszter most kiadott rendeletében figyelmezteti a feleket arra, hogy saját érdekükben áll, hogy a törvény szerint felértékelés alá eső biztosítási szerződésüket az illető biztosítótársaságnál bejelentésük. A rendelet a

bejelentésre három havi határidőt szab, amely a rendelet megjelenésétől számít, tehát 1928 augusztus 31-én jár le.

A bejelentést annál a hazai vagy külföldi biztosítótársaságnál kell megtenni, amely a kötvényt kiállította.

Ez alól az általános szabály alól kivétel az olyan biztosító magánvállalattal kötöttek meg, amelynek beföldön van ugyan képviselése, de maga a szerződés külföldi vállalat központi intézeténél, vagy bármely külföldi fiókjánál tett ajánlat alapján jött létre.

Amennyiben a biztosított fél azt akarja, hogy az ilyen szerződések is a törvény szerinti felértékelés alá essenek, biztosítását annál a külföldi társaság központi intézeténél, vagy külföldi fiókjánál kell bejelentenie, ahol annak idején ajánlatát benyújtotta. A biztosítási szerződésnek időközben más biztosítóintézetre való átruházása esetében (mint például egyes angol és amerikai társaságok, amelyek Magyarországból kivonultak a szerződéseiket más társaságra átruházták), a bejelentést annál az intézetnél kell megtenni, amelyre a szerződés átruháztatott.

Debrecen és Hajdúvármegye tanító- ságának kettős jubilleumi ünnepélye

(A Hajdúföld tudósíójától.) Debrecen város és Hajdúvármegye Közművelődési Egyesülete kettős jubileumi ünnepélyt rendezett szombaton délelőtt a vármegyeháza disztermében. A Népnyelvi Egyesület ugyanis ebből az alkalomból ünnepelte fennállásának ötvenes jubileumát s ennek a jubileumi gyűlésnek keretében emlékeztek meg a hajdúvármegyei tankerület fennállásának ötvenedik évéről.

A jubileumi gyűlésen megjelentek a debreceni és hajdúvármegyei tanítók igen nagy számban. Az emelvényen Pákozdy Sándor alispán, Vasady Lajos tanfelügyelő és Seress Ferenc iskolaigazgató, az egyesület titkára foglaltak helyet. A Nemzeti Hírek-

egy elimádkozása után Pákozdy alispán rövid beszéddel megnyitotta a gyűlést, majd Seress Ferenc olvasta fel gondosan elkészített titkári jelentését, amelyben elmondja, hogy a Népnyelvi Egyesület 1923-ban alakult meg s ezidő óta nagy eredményekkel dolgozik a kultúra érdekében. Az egyesület kulturális közzé tartoztatott köztük az is, hogy áldozatokat nem kímélve kiadja a „Hajdúság kulturája” című lapot, most pedig elkészítette könyvben Hajdúvármegye közművelődésének és népművelésének történetét.

Ezután a költségvetést terjesztették elő, amelyet a gyűlés elfogadott, majd Herpay Gábor vármegyei főlevéltárnok a vármegye nevében üd-

vözölte az egyesületet. Beszédében rámutatott a magyar tanítószázados kulturális munkájára. Utána dr Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok Debrecen város nevében mondott megleghangú üdvözlő beszédet, amelyben hangsúlyozta, hogy Debrecenben alig néhány évvel ezelőtt még csak 16 tanyai iskola volt s ma már 37 iskolában tanítják a környék ifjúságát. Összesen 46.

A fővárosban pedig már 55 tanyai iskolája lesz Debrecennek. Mocsáry László igazgató-tanító a Gönczy-Egyesület nevében beszélt ezután, majd Vasady Lajos tanfelügyelő szólalt fel. Ezután Pákozdy alispán berekesztette a gyűlést, amelyen egyébként résztvett a fővárosi tanítószázados Simon Lajos, az országos tanító-szövetség titkára, valamint megjelent dr. Szuchováthy Imre, az országos ifjúsági Vörös-Kereszt Egyesület elnöke is.

A gyűlés után ugyanott kezdetét vette a Hajdú vármegyei Tanítók Általános Gönczy-Egyesületének közgyűlése, amelyen K. Nagy Sándor, Ráthonyi Lajos, Jámor Kálmán, Nánay Béláné és Tar Imre tanítók tartottak előadást. A közgyűlés után bankett volt az Arany Bika üvegtermében.

Szabályozták a sirásási díjakat

(A Hajdúföld tudósíójától.) A református temetőben eddig nem volt szabályozva az a kérdés, hogy a temető örök mennyi díjazást kérhetnek a sirásási munkákért. Ha kérdezte a temető, hogy mivel tartozik az elhalt hozzátartozója elföldeléséért: „oda bizom!” volt a temetőcsész részéről a szokásos válasz. Ez a bizonytalanság sokszor nehéz helyzetbe hozta a gyászoló feleket, mert halvány fogalmuk sem volt arról, hogy mi a tarifája a sirásónak.

Idejét látta tehát a városi tanács, hogy szabályozza ezt a kérdést. Legelőször is utána néztek, hogy békében mennyi volt a sirásási díj?

A háborút megelőző években egy gyermeksir kiadása és betemetése 4 korona volt, míg egy felnőtt ember sirjáért négytől hat forintot kapott a temetőcsész.

Megjegyezzük, hogy egyes temetőben egész temetőcsész dinasztia alakult ki. Így pl a Cegléd-utcai temetőben már 30 esztendő óta csészésködött az öreg Csincser Sándor, akit még Simonffy Imre volt polgármester vett fel. Ő előtte szintén 30 évig a Csincser apja volt a temetőcsész.

A városi tanács egyébként a sirásási és vele kapcsolatos díjakat a következőképpen állapította meg: Gyermek sirásás betemetéssel együtt 2 pengő; ha pedig két gyermek koporsó számára kell sirt ásni, úgy 5 pengő 50 fillér fizetendő érte. Ugyanannyit kell fizetni egy felnőtt egyén sirjáért, duplája ennek az összegnek, ha két felnőtt ember koporsója számára ásandó meg a hely. Gyermek tetem exhumálása 5 pengő, felnőtt egyén tetemének exhumálása 8 pengő.

Ezeknél a díjaknál a csészék sem magánfelektől, sem a temetőzési vállalkozóktól magasabbat nem követelhetnek, de kevesebbet sem kötelesek elfogadni.

— Elveszett szombaton, május 26-án este fekete him tacsó, „Bobi” névre hallgat. Megtaláló jutalomban részesül. Darabos-utca 13.

MEGSZÜNIK

június hó 15-én a Piac-utca 41. szám alatt lévő

Férfiruha Versenyáruház

SIESSEN

férfi-, fiu- és gyermekruha szükségletét
beszerezni, mert ilyen olcsón
többé nem vásárolhat.

Cimre ügyeljen!

T O T Á G A S

Egyetemi Nyilvános Rendes Phalanster

vagy A Tanszabadságolt Ember Tragédiája

XII. színváltozás. U* alakra épített telep. A két szárny földszintje halbiológiai állomást övez. Háttérben felavatásra váró alap- és zárókövek. Jobbfelől neonacionalista muzeum, előtte pantheon, lovasszobor és diadalkapu. Mikor a függöny egyetemi nivóra emelkedik, a színen csak egyetlen tudós tartózkodik. Lombikjában keyés autonómia fortyog. Mögötte ellenőrzésre szolgáló detektívek. Ádám mint kulturfőlny, Lucifer mint kedvező közhangulat.

Ádám:

Röptünk e földön, mondd, hová vezet?

Közhangulat:

A cél felé, mely programm-tervezet
S e tervnek, óh, mely nem marad adós,
Uszója s nem vezére a tudós.
Kulturfőlny ez! Szent és önfeledt
A konszolidált államrend felett...

Ádám:

Szavad virágos, hangod mimelés. —
Minek való e hely? a rimelés?
Paródiádnak emely-ize volt:
Hiszen Madách is rim nélkül dalolt...

Közhangulat:

Ha úgy dalolt, az néki nagy kravall:
Lustálkodásra, vak szavakra vall!
Ki kell nyomozni: mennyit dolgozott?
Munkálkodása hány oldalt hozott?
És hány betű van mindenik során?
Mikor feküdt le? Nem kelt fel korán?
Ha rájövünk, hogy így csinált gabalyt:
A Pantheonba nem kerül be majd...

Ádám:

Nem értem azt, hogy mit jelent e hely,
Szavadba némi értelmet lehelj,
Világosíts fel im e torturán...

Közhangulat:

Ez itt phalanster, kedves jó barátom,
Egy épület a honni kulturán,
Főlny, amelybe tartalmat leheltünk
S mit egy alapkövü kedviért emeltünk.

Ádám:

(megpillantja a tudóst)

Óh, mennyi tanszék, mennyiféle resszort:
Üdvözlöm im a dolgozó professzort,
Ki ír, tapasztal, pro- és indukál,
Kinek nyilvános, rendes cím dukál,
Mert ő a fény, az ész, az elmeél
S a kulturának centrumában él.

Tudós:

Igaz, de benne nincsen sok remény,
Ahány középpont, annyi vélemény...
E krokiró, — gúnyolója szépnék, —
Kulturfőlnyéből szintén önmagát
Tekinti látkörében a középnek.

Ádám:

(legyint)

A krokik eddig mit sem értek el:
A múzeumod jobban érdekel.

Tudós:

(Rábóki ujját egy mumiára)

Ez itt a Tanszék. Padra kenve máz,
Oreg karosszék, vén katedra-váz.
Ki benne ült, a nyilvános tanár,
Ugy dolgozott, hogy el se bírta már.
Hajnamban írt és este deklamált,
Az állam tőle könyvet reklamált,
Ha jött az éj, hát le sem vetkezett,
Haptákba állt és úgy jelentkezett.

(A másik szekrényre mutat)

Az ott az Index s hogyha arra mensz,
Tálálható a Dékán Sapiens.
Ki ünnepekben oly nagyon vezet,
Hogy évről-évre húszat rendezett...
Főlnybe írva sok tudós neve,
Ki mindezekből csont és bőr leve.

(Tovább mutogat)

Vannak továbbá kulturdátumok
És halbiológ preparátumok,
Úvegbe rakva béka s ázalék,
A módosított öt-hat százalék
S e fajfőlnynek tetsző szervezet,
Egy Auspitz-féle metsző-szerkezet,
Tanári lakban kisszobás lakás.
Alap-, közép- és zárókörakás...
Kulturfőlny, mi tiszta, átható
S amott a szegre felüggesztve szépen
Az önkormányzat árnya látható...

Ádám:

Tudós barátom, mondd, mi hát az Eszme?
A tengertánc-é, vagy a begyedem?

Tudós:

Az Eszme itt az ősi Egyetem...
(E pillanatban szétpukkad a lombik és felrobban az utonómia)

Tudós:

A lombik eltört, újra kezdekem.
Munkám hiába s mert látszatja sincsen,
A katedrámat elereszthetem.
(Hosszu sorban világhíres tudósok jönnek hatósági közegek
sorfala között. Valamennyien intézeti egyenruhát, számozott
sapkát és iskolatáskát viselnek. Az e célra kinevezett Tudu-
mányügyi Főtanácsos vizsgálatot tart.)

Tudományügyi Főtanácsos:

Harmincadik szám!

Sokrates:

Tessék! Itt vagyok!

T. ü. Főtanácsos:

Terád a vádak ismét oly nagyok,
Hogy estig újra borsón térdepelsz...
Kotródj el innét! Kit sem érdekelpsz!

Sokrates:

Mi hát a bűnöm?

T. ü. Főtanácsos:

Bűnöd sokra tesz:

Vigyázz magadra Doctor Sokratesz!
A katedrához oda sem szagolsz,
Széken sem ülsz, csak mindig kutyagolsz,
Nem dolgozol s ezt más is mondta már.
Te, peripathetikus vén tanár!
Egy sort sem irsz s, ha hiszed, nem hiszed,
A tudományt így tovább nem viszed
S hogy kiállítsam fotografiád:
Még sosem irtál monografiát...

Sokrates:

S mi tessék rajta? Nincsen rá hevem:
Igaz talán, hogy egy bötüt sem írtam,
De különösképp fenn maradt nevem.
(Hirtelen színváltozás. Krokiró a szerkesztőségi szobában fel-
ébred s szemét lesütve valamit sűg a főszerkesztőnek, aki
kézirát hiányában le akar ugrani az emeletről.)

Főszerkesztő:

Megszülte hát! A kézirát mehet!
Ez ember írt s e kézirát jogán ő
Nyilvános rendes szerkesztő lehet...
(Kulturfőlny esőndesen legördül.)

LISZTIUS.

Az északkinai csapatok feladták Pekinget

Peking, június 2. Csang-Cso-Lin éjjelkor elhagyta Pekinget. A déli nacionalista csapatokkal megállapodott, hogy azok békésen vonuljanak be Pekingbe.

Június 20-tól két parlament működik Romániában

Maniu ellenparlamentje: a Nemzeti Gyűlés

Brassó, június 2. A nemzeti pártvezetősége már jórészt döntött az ellenparlamenttel összefüggő részletekéről. Így például elhatározták, hogy az ellenparlament neve Nemzeti Gyűlés (Adunarea Nationala) lesz s hogy ülés szakát a liberális parlament rendkívüli szesziojával egyidejűleg, legkésőbb azonban június 20-ig összehívják. Az ellenparlament székhelye Bukarest s az üléseket egy nagyobb nyilvános teremben tartják meg. A Nemzeti Gyűlésnek 387 képviselő (honatya) tagja lesz, tehát

ugyanannyi, mint a legális parlamentnek

a szenátorok száma szintén meg egyezik a liberális szenátus tagjainak számával.

A Nemzeti Gyűlés elnevezést a párt azzal indokolja, hogy erre a névre a gyulafehérvári parasztnak százazreinek felhatalmazása jogosítja. Az ellenparlament napirendjét a pártvezetőség határozza meg. A megnyitó beszédet, mely a politikai helyzetről való általános áttekintés, Maniu Gyula tartja. Az expozé széles vita követi.

Az ellenparlament az expozéval és az azt követő általános vitával a trónbeszédet és a felirati vitát helyettesíti

A vita befejeztével a Nemzeti Gyűlés a napirend kérdésének taglalására tér át.

Ezekkel a kérdésekkel egyidejűleg az ellenparlament megvitátja azokat a problémákat is, melyeket a liberális kormány terjeszt saját parlamentje elé s leszögezi azokat a megoldásokat, melyek leginkább megfelelnek a közérdeknek. — A munkarendnek ebből az előzetes beharangozásából úgy látszik, hogy a Nemzeti Gyűlés kontrakarrizni fogja a liberális parlament tevékenységét.

**Ól mot
vesz**
lapunk kiadóhivatala
József kir. herceg-u. 16.

BANÁN-BEHÓZATAL

ERETT NYUGAT-INDIAI BANÁN
A LEGJOBB TAPALÉK

BP. TELEFON: 982-25

GYERMEKHALÁL A MOSÓ
FAZÉKBAN

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kornya Ilona vértesi lakos, gondatlanságból okozott emberölés bűnügyével foglalkozott szombaton a debreceni kir. törvényszék a múlt év nyarán Kornya Ilona bátyja 3 és fél éves kisfiát átküldte a hűgárhoz, hogy az felügyeljen a gyermekekre, amíg ők aratni mennek a mezőre. Történetesen mosás volt Kornyaék-nál s a kisgyermek beleesett a forró vízzel telt mosóbödönbe s mire észrevették, már meghalt. A bíróság a bizonyítási eljárás során figyelembe vette a sok enyhítő körülményt s 40 pengő pénzbüntetésre ítélte Kornya Ilonát.

BÖRTÖNRE ÍTÉLT DETEKTIV

(A Hajdúföld tudósítójától.) Hivatalos hatalommal való visszaélés miatt került a vádlottak padjára Tóth Lajos hajduszoboszlói detektív. Egy nyomozás alkalmával Fekete Gábor hajduszoboszlói lakost, mint gyanúsítottat idézték meg a rendőrségre, ahol a detektív magáról megfélelvezve bántalmazta. A bíróság hivatalos hatalommal való visszaélés miatt 1 havi börtönre ítélte a detektívet.

Atrocitások

Debrecen zsidósága s a nemzeti áldozatkészség. A jólérsültségéről közismert Független Újság szombaton reggel ismét eljajveszékelt egy vezércikkzerű jeremiádot a magyar népdalköltészet antiszemita motivumai fölött. Ugyanakkor, amikor a Hajdúföld megírta, hogy Klebelsberg miniszter nem vesz részt a professzori kongresszuson, így kezdte siránkozását a kis kulturálisan vezércikk:

„... A kultuszminiszter ur ma, szombaton délelőtt Debrecenbe érkezik...”

A zs.-liberális jólérsültségének eme fölséges megnyilatkozása után a fajilag felháborodott helyi-publista elővette a szokásos patront és elsütötte a „tányérsapkások” felé, akik valami antiszemita népdánát merészelték a fogadtatás előtt „látthatóan józan állapotban” elzengeni. Mint a Független Újság jajongó tudósítója jelenti: „a tányérsapkások egy olyan ocsmány, gaz, alávaló és lelketlen antiszemita heccdalt mercek énekelni, amely nem a legkellemesebb természetű forrongásba hozta a debreceni polgárok (!!!) gyomrát...”

Igy háborog a zsidóság organuma, ez azonban bennünket édes-kevésé érdekel. Ami a vezércikket érdekfeszítővé teszi, az a harmadik hasáb kijelentéseiben valósággal a szenzációig fokozódik. Azt írják ugyanis függetlenül, hogy a debreceni zsidóság az öt százalékos arányszámon felül áldozott egyetemünk felépítésére, sőt a „másvallású” polgárok áldozatkészségéhez viszonyítva legalább is tízszeres mértékben járult a kulturálisan célhoz.

Erre vonatkozólag nem bocsájtkozhatunk bővebb fejtegetésekbe, csupán utalunk arra a két közismert izraelita közmondásra, mely rendkívül talál a cikkíró megállapításaira.

Az egyik: „Samu, te dicsekszel...”
A másik: „Móricka tévedett...”

A háztetőn sétált az elkésett inas,
akit betöröként akartak elfogni

(A Hajdúföld tudósítójától.) Érdekes kalandban vettek részt szombaton hajnalban a rendőrség központi ügyeletén szolgálatot teljesítő detektív- és őrszemélyzet emberei. A Batthyányi-utca 8. számú ház lakói rémülve lettek figyelmesek a hajnali órákban hangos dörömbölésre, mely a ház tetejéről hallatszott. Többen kimentek az udvarra s ekkor elképedve látták, hogy a háztetőn egy alak le- és felsétál. Rosszat sejtve, értesítették a sarkon posztoló rendőrt, aki a különös esetet bejelentette a központi ügyeletnek, ahol aztán alarmirozták a detektívet és a rendőröket, majd kivonultak betörőt fogni. A „betörő” ezalatt leugrott a tetőről a kertbe s csak hosszas keresésre, az egész kertet bevilágító reflektor fénye mellett sikerült megta-

lálni az egyik akácfa alatt mélyen lehasalva a fűben.

Erős fedezettel vitték be aztán az ügyeletre a minden ízében remegő embert, aki a fogalmazó előtt úgy vallott mindent, mint a karikacsapás. Elmondta, hogy a háztulajdonos Darvas Zsigmond földbirtokosnál szobainas és kérezkedés nélkül ment el a moziba s mikor vissza akart térni, az utcaajtóban benne felejtette valaki belülről a kulcsot s mert a házmesternek nem mert csemetni, megvárta a hajnal, mikor már senki nem járt az utcán s akkor a csatornán felmászott a háztetőre, ahonnan leugrott a kertbe. A bravuros mutatvány sikerült, mert a fiúnak semmi baja nem történt a nyaktörő kirándulásban.

Japán háboruja Kína ellen szénért,
vasért és gyapotért

A jelek arra vallanak, hogy a japán kormány Santung felszigetét, Kína egyik leggazdagabb paradicsomát okkupálni akarja. Ez az akció a megkoronázása volna annak a politikának, amely 1894 óta arra törekszik, hogy kínai földet szerezzen, ahol el lehet helyezni a japán népfölösleget és ahol meg lehet találni azt a nyersanyagot, amelyre szüksége van a japán iparnak, különösen a fegyverkezési iparnak.

A simoniseki békeszerződés 1895-ben a kínai háború végén megsemmisítette a győztes állam erre vonatkozó reményeit, mire ugyanez a cél hozzákapcsolta Japánt a világháborúban az antantához. Csakhogy amikor Japán 1914-ben elfoglalta Kiaucsaut és intézkedéseket tett, hogy Santungot is birtokába vegye, a hatalmak nyomása következtében kénytelen volt a legújabb gyarmatát 1922-ben kiűriteni.

Persze Japán csak látszólag engedett a kényszernek. Állandóan várta az alkalmas pillanatot, amikor újból fölléphet Santungban. Az alkalmat erre megadta a kínai északi és déli párt harca. Nem lehet elvitatni, hogy

Japán politikája kényszerű következménye az ország földrajzi helyzetének, geológiai és klimatikus viszonyainak.

Japán nagyhatalmi politikáját terhelő momentumokról érdekes fölvilágosítást nyújt Colin Ross könyve: „Das Meer der Entscheidungen”. „Japán nagyhatalmi állásának az alapja? — Csak túlzással lehetne állítani, hogy kizárólag az egész nép égő vágya és akarata volna a nemzeti nagyság után. Hegyes szigetország. A fűkar földből csak a legfáradtságosabb munka árán lehet minden tenyérnyit termővé átalakítani. De a legintenzívebb talajművelés dacára, amely az egész országnak egy gondosan ápolott kert jellegét adja, a szántóföldek nem elegendők a lakosság táplálására. Szén, van és petróleum a megélhetésre szükséges termőföldek mellett elengedhetetlenek egy szép nagyhatalmi állásához. Japánnak nincs szene, nincs vasa és nincs petróleuma, a földje pedig nem elég és nem is elég termő.

A tokiói kormány a saját hazájában hiányzó ipari nyersanyagok pótlását Kína földjén keresi.

A hatalmas kínai birodalom gazdag természeti kincsei megadnák Japánnak a nélkülözhetetlen életfeltételeket. A gazdasági szükség kényszerítette Japánt Korea annexiójára, de az értékes szén ott is hiányzik. Azért törekszik Japán Mandzsúria és Santung birtokára, mert

itt megtalálná a szenet és az ércet elegendő mennyiségben.

Katonai okok inkább Santungra utalják Japánt, mert Mandzsúria inkább Oroszország érdekszférájába esik és nehezebben érhető el a japáni kikötőkből, mint Santung.

Santung birtoka egy csapásra megszabadítaná Japánt minden gazdasági gondtól.

De nemcsak a gazdasági, ásványi kincsek csábítják Japánt Santung birtokába vételére. Japán a pamutiparához szükséges nyersanyagot külföldről szerzi be. Santung birtokában maga Japán termelheti a gyapotot és fellendítheti szövőiparát. Kína szövőiparának negyven százaléka japánok kezében van. Ha Japán megszerzi Santungot, a szigetország zárt és biztosított piacot nyer textiltermelésének.

Mindezekhez járul még az a körülmény, hogy

Santungnak döntő helyzete van a közlekedési politika tekintetében.

Csingtau a legjobb kikötő Sanghaitól északra és ez a jelentősége a jövőben még emelkedni fog, ha elkészül a kínai kelet-nyugati vasút, amely összeköti a Csendes-óceán partjait Turkesztánnal és Európa régi kulturcentrumaival.

A sok gazdasági előny mellett fontos a katonai előny is,

mert azáltal, hogy Japán elfoglalta a Csingtauból Csinafuba vezető vasutat, utját vágta a dél kínai sereg előnyomulásának Peking felé és ezzel egyszerűsített fölszabadította Mandzsúriát és megvédte a japán érdekeket minden veszedelemmel szemben. Santung megszállásával döntő nyomást gyakorol Japán Pekingre is, amely így tökéletesen Japántól függ.

G AFOLOGIA

Patyolat. Rendezett jellem. Lelkiéletében nincsenek nagyobb kilengések. Semmiben sem lépi túl a megszokott reális élet határait. Zárkózott. Ömegáról minél kevesebbet szeret beszélni. Mások véleményét meghallgatja, de nem könnyen befolyásolható. Nem szereti a parancsolást.

„Ki tanyája ez a nyárfás.” Nagyon későre felkesedő, de még nem teljesen kiforrott lélek. Nincs még előtte a cél, mely felé mindenáron törekedni és elérni kell. Mindenkiel szemben nyílt, titkait tán még kész akarva sem tudná megőrizni. Olykor kényes. Szerelében nem kitartó.

Gitta. Ideális lelkületű, finom jellem. Az életet még csak részben ismeri, és ezért még nem kapott tiszta képet arról, hogy az életnek nem csak fény, hanem árnyoldalai is vannak. Szerelében is finom, de tartózkodó. Parancsolni nem tud, de nem is szeret.

Buzavirág. Kissé fellengős, a társadalmi törvényekhez szigorúan ragaszkodó jellem. Nagyon sokat ad a külső megjelenésre. Néha túl értékeli önmagát, hiu. Lelkülete optimista, nyílt. Parancsolni nem szeret. Érzékes. Van lelkületében egy kis egocentrikus hajlandóság is. Biztos fellépési.

Hatal. Szinte lányosan finom lelkületű. Nincs nagy akaratereje, de kitartó. Szerény. Nem sokat ad mások véleményére. Nem keres feltűnéseket, megelégszik az egyszerű, de finom lelki étellel. Szeret néha parancsolni is. Pontos gondolkozása logikus.

„A világ első katonája.” Nem nagy akaratú, befolyásolható jellem. Lelkülete inkább zárkózott. Csak nagyon kevés emberrel tudja fenntartani a lelki közösséget. Nem túlzó idealista, de azért kissé optimista szemüvegen át nézi a világot. Nem parancsoló. Szereti a rendességet. Érzékes.

Pepsi. Változékony, nem megállapodott jellem. Nincs még egységes határozott iránya, mely felé mint végcéllé kitartóan haladna. Elég külszínre törekvő, hiu. Sokat ad mások véleményére. Befolyásolható. Nyílt, őszinte. Logikus gondolkozása még nincsen.

Az egyedüli élet. Gyerekes, teljesen kiforratlan írás. Nagy akarások álma fűtik, melyek még csak alig kezdenek kibontakozni a messzeség homályos ködéből. Lelkülete még inkább zárkózott. Szereti a misztikus dolgokat. Van lelkületében egy kis egoizmus is.

„Louvre.” Lelkülete legközelebb a reális élethez áll, de ez semmi esetre sem zárja ki, hogy ideális, rózsás színben ne látna a világot. Jellemé kissé szertartásos, mintegy beidegződött az egész lényébe. Hajlama van az iróniára is. Minden dolgot előre megfontolja. Az emberekkel szemben bizalmatlan. De közvetlen környezetéhez őszinte.

„Hit.” Változékony lelkihangelata, nem teljesen szilárd jellem. Gondolkozásmódja szokatlan. Szereti a változatos életet, feltűnést. Nem erős akaratú. Parancsolni nem tud. Lelkülete nyílt. Kissé egocentrikus. Nagyon hamar megsértődik.

Május. Rendezett lelki életű, nagyon érzékeny lélek. Fellengősségre, feltűnésegre nem törekszik. Cselekedeteit előbb megfontolja mielőtt hozzá kezdene. Széles körű olvasottsága van. Szeret belemélyülni olvasmányába. Elég önbizalma van. Zárkózott. Titkait nem árulja el. Parancsoló.

Vica. Szilárd, megállapodott jellem. Szereti az egyszerűséget. Bár csábítja az élet sokoldalú színes képe, nem zökkenti ki megszokott szerény életéből. Egy kissé azonban hiu önmagára. Parancsolni nem szeret. Nyílt őszinte lelkületű. Életkedve megvan.

Gyula. Szerény, de energikus, határozott jellem. Rendezett kiegyensúlyozott lelkületű. Kitzított célja felé kitartóan törekszik. Elveikhez hű. Nyílt, őszinte lelkületű. Parancsolni nem szeret. Nem megy kicsinyességbe. Jószívű.

Fizessen elő a Hajdúföldre

A vidéki színjátszás válsága a Csokonai Színház elmúlt szezonjának tükrében

Mit adott és mit nem adott a műsor. Csak gyökeres rendszerváltozás mentheti meg a debreceni színházkulturát

Valahányszor a tisztességes sajtó a magyar kultúra szent érdekében hozzányul a vidéki színészet mind inkább elmérgesedő kérdéséhez, a tartózkodás és az idegenkedés lelki gátlásai lankasztják segélyadásra nyújtott kezét, jóakarát sugallta tanácsadó szavait. Önkéntelenül feltolul a nagy kérdőjel: vajjon a mai vidéki színjátszás még művészi és nemzeti probléma-e, amelyről gondot viselni a nyilvánosság orgánumának kötelessége, — vagy pusztán egyéni üzlet már csupán, mibe beleavatkozni ildomtalanság, pláne akkor, mikor az *intimpisták* szemtelen és rosszillatú terroresapatái kell átgázolni, akik diszkrét színésznői ruhadarabokat lengetnek zászlóként publikumuk előtt, s a Színházi Élet undorító és émelyítő atmoszférájával veszi körül a jobb hivatásra méltó műintézeteket.

Csak hódolat és semmi bírálat, — csacsenolják szüntelenül s a meztelenségek, hálószobák intimitásai és az üzlet „bohém” hódolatában váltatva gördítik a teljes művészi és anyagi csőd felé *Thepsis kordéját*, amelyen valaha egy nemzet legféltettebb kincseit hordozták meg az országban a *nemzet napszámosai*.

A VIDÉKI SZÍNHÁZ VÁLSÁGA

Ezt a szellemet, amely ellen a Tiszántúlon lankadatlanul kifzdünk egymagunkban hosszú esztendőök óta minden vidéki színház megsínylette. Az éveken át nagyon is kifogásolható programokat az az üzleti sajtóban feltalált zseniális jelszó jellemezte: *a színház műsorát a közönség izléséhez kell alkalmazni*, — s ezt az izlést ugyanez a sajtó mindig a legalattomosabbnak tüntette fel. A színház pedig elvesztette törzsközönységét, azt a lassanként kulturigényeire ismét áldozni képes középosztályt, amelyet már egyáltalán nem elégit ki a pesti operettüzleteket szolgáló másoló színházvezetés.

A vidéki színház eképp érkezett el abba a sajtóságos helyzetbe, hogy míg anyagi szempontokkal indokolta programjának felhígítását, éppen anyagi számítását nem találta meg ebben az önkéntes devalvációban, s így igen-igen groteszkül hangzott a minduntalan bekövetkezett szubvenciókéreknél a kulturfőlény mezején szerzett veszteségek emlegetése.

A CSOKONAI-SZÍNHÁZ SÜLYÖS HELYZETE

Nem titok, hogy a vidéki színházak nehéz sorában a debreceni is osztozott. Az évről-évre növekvő finansziális romlás, amin csak pillanatokra ha segített egy-egy újabb városi segítség, ugyanazokra az okokra vezethető vissza, mint az egész országban, s amely aggasztó jelenségekre ezeken a hasábokon is annyiszor rámutattunk. Tudvalevő dolog, hogy a magisztrátus előtt fekszik a szingazgató beadványa, amelyben maga kéri az általunk annyiszor proponált házi-kezelésbe vételt, ami kétségtelenül azt jelenti, hogy a mai eszközökkel a Csokonairól elnevezett öreg műintézet a direktió felfogása szerint sem vezethető tovább.

De országos felfogássá lett már, hogy ennek a kérdésnek radikális megoldása, — ha nem akarunk egyszerűs mindenkorra letenni a színművészetéről, mint kulturánk egyik lényeges tényezőjéről, — további injecciózásokkal, toldozással-foldozással el nem odázható.

A MEG NEM FELELŐ MŰSOR A JAVULÁS AKADÁLYA

Mielőtt kifejténök nézetünket a debreceni színházi válság megoldását illetőleg, előbb az okokra kívánunk rámutatni, amelyek következtében az idén sem javult lényegesebben a Csokonai-színház mérlege.

Miért megy rosszul a színház? Gazdasági okokról ma már, amikor számtalan hangversenyen tölti meg zsufoltság a publikum a debreceni koncerttermetek, nem beszélhetünk. A mozi? Akik mozival akarnak a színházon segíteni, azoknak nem annyira a művészi kérdések iránti érdeklődése, mint *politikai pártállása, sőt havi hovatartozandósága kétség-telen itt Debrecenben*.

Ne keresgéljünk, hanem tapintsunk rá egyesenes az okra. *És ez a program. Vagy ha úgy tetszik a program hiánya.*

Elismerjük készséggel, hogy *Kardoss Géza* programja ebben a szezonban, főként annak elején a mult-hoz képest felmutatott bizonyos emelkedést. A publikum azonban rövidesen elkedvetlenedett megint, amikor újra eluralkodtak a Pestről azon melegében imporált sekélyes operettek és divatos prózai értéktelenségek.

De lássuk a mult év programjának fény- és árnyoldalait.

A CSOKONAI-SZÍNHÁZ MŰSORA

Miután a Csokonai-színház nem követi azt a jó szokást, hogy év végén beszámolót adjon, adatainkban lehet néhány pontatlanság, ami azon-

ban a lényegen mit sem változtat.

Az ezidei repertoár, — eltekintve a meglehetősen rendszertelenül feltalált ifjusági előadásoktól, meg az ugynevezett délutáni zónaelőadásoktól, — kerekén 300 előadásban 16 operát, mintegy 180 operettet és cirka 100 prózai darabot adott a szeptember 24-től május 19-ig tartó szezon alatt. Műfajok szerint találkoztunk 4 operával, 25 operettel, 4 népszínművel, 5 magyar és 7 pesti szerző prózai művével, 9 külföldi színművel és 3 vörösszínlepet igénylő bohózzal.

AZ OPERÁK

Tekintettel arra, hogy a dráma terén a klasszikusokat teljesen nélkülöztük, díszetért elsősorban az operák előadásáért illeti a direktiót, annál is inkább, mert ezen a téren az utóbbi esztendőkből ugyancsak nem voltunk elkényeztetve. A karnagy a szóló-szereplők és a zenekar kétség-telenül kiválóit nyújtottak, s a „*Carmen*” előadásai, valamint a „*Hunyady László*” reprice valóban páratlan erkölcsi és anyagi sikerrel jártak.

Debrecennek az egész országban vezető helyen álló zenei kulturája mellett az operák újraélesztése nagyot lendített volna a színház mérlegén. Sajnos, azonban már itt olyan rendszerrel, illetőleg rendszertelenséggel találkozunk, amely az operaelőadásokból várható előnyöket eleve illuzórikussá tette. A direktió szép kezdet után hónapokig nem adott operákat, majd tíz hónap leforgásán belül ötször tüzte ki egymás után a „Hu-

nyady László”, amit még a Magyar királyi Operaház is alig merne megkockáztatni.

Ezzel a darabbal, a „*Carmennel*” „*Trubadurral*” és „*Traviatával*” aztán ki is merült az egész reményteljesen induló zenei program, holott kétségtelen, hogy egész sor előadás járt volna sikerrel, hogy csak hevenyészve a *Puccini* operákat, *Alarcos báty*, *Bohéméletet*, *Parasztbecsületet*, *Bajazzókat*, *Mignon*, *Rigolettót*, *Lakmát*, *Faustot* említsük, nem is szólva a *Farsangi lakodalomról*, amelyet már évek előtt előadtak Szegeden.

Nagy hiány volt a színház ezidei szezonjának, hogy most sem volt operai együttese, amit az egyébként is költségesebb s az alapos összetanulást akadályozó vendégjárás soha sem pótolhat.

A TULTENGŐ OPERETT

Az operett az idén is eluralkodott, holott ugy van ma már a finomultabb izlésű publikum az operettel, mint a moziban az amerikai társadalmi drámákkal: *Valósággal a könyökén jön ki*. Ezt az általános operettömört jól érzik már a színház mesteremberei is, s ez magyarázza a revük és jazz-zenebonák előreverejtekezését. A szíruppá kocsonyásodott bécsi műfajjal szemben azonban ez az új, combok mutogatásával és idegrázó zajongásával operáló törekvés csak siralmas dekadencia. Az operettet nyilvánvalóan nem lehet kiküszöbölni egy vidéki színház műsorából, de kétségtelen az is, hogy nem csak művészi, de anyagi szempontokból is kellő térére kell visszaszorítani.

Mint idők jelét meg kell említenünk, hogy a legtöbb operett *kevés kivételtől eltekintve*, — a *rázizetés*, *ha ugyan nem bukás jegyében járta meg Debrecen*.

KLASSZIKUSOK NÉLKÜL

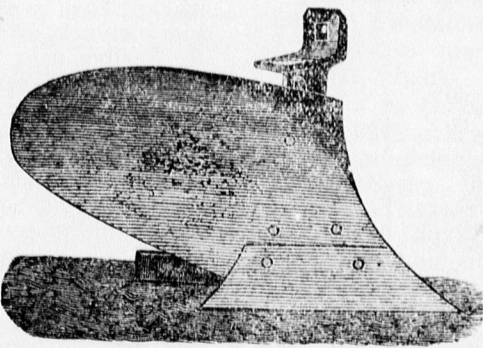
Debrecen színházának a legszomorubb években is főerősége volt erős prózai együttese. Sajnos, ebben az évben nem igen jutott ez a most is együtt lévő kitünő ensemble méltó feladatokhoz. A prózai rendezés valósággal hajszolta a hisztériás hipermodernséget, s a „*Szomorúságának énekesé*” művészi boldvizimustól a moziidráma jellegű amerikai fércművekig minden előadatot, csak *Shakespeare*, *Molière*, *Katona*, *Madách* és a drámairás kül- és belföldi klasszikus mesterei nem kaptak helyet a hatvanesztendő, nagytradiációju színpadon. Egy-egy szerep kedvéért a legindokolatlanabban kerültek elő a drámairás lomtárából a „*Biboros*” féle rég meghaladott naivságok, s a külföld komoly drámairását csupán egy igen-igen gyengén szervirozott *Ibsen* darab, egy *Echegaray*, a magyart pedig *Rákosi Viktor*, *Zilahy Lajos*, *Harsányi Zsolt*, valamint *Hegedűs Lóránt* színpadi kísérlete képviselték.

Külön kell itt megemlítenünk az ünnepi külsőségek között lezajlott *Pirandello* bemutatót, amely azonban a vendégektől eltekintve inkább arra hívta fel az ittmaradók figyelmét: *mi nincs és mi lehetne csindlni a debreceni színházban*.

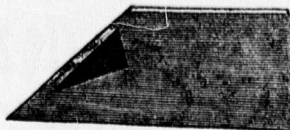
Herczeg, *Gárdonyi*, *Móricz*, *Harsányi Kálmán*, *Bibó* és a többi magyar modernnek helyett is *Molnár*, *Fodor*, *Szenes* és *Bus-Fekete* neveivel találkoztunk, míg a külföld kortársírói közül is a második, ha ugyan nem a harmadik garnitúrát képviselték az elő nem adott szerzőkkel szemben *Bernstein*, *Parker*, *Neumann*, *Klabund* és egyéb ismeretlen cseh és amerikai nagyságok.

Ami végül a bohózat tetszetős csomagolásában feltalált malacságokat, hogy ne mondjuk, disznóságokat il-

Kovács Gyula vaskereskedő Debrecen, Fő utca 17. Bika-szálló mellett sarkon.

Kerítésfonatok és tuskés huzalok, ekék, eke-alkatrészek, kapák, ásók, lapátok, villák, gereblyék és mindenféle vasárak olcsón kaphatók.

leti, azokról ma is, mint elejétől fogva az a nézetünk, hogy semmi körülmények között sem törhetők meg egy komoly és szubvencióval támogatott színpadon.

Ha végig nézünk ezen a műsoron, azt hisszük nem vitás, mi a módja a Csokonai-színház szándékának.

A SZÍNHÁZAT MEG KELL MENTENI A KULTURÁNAK

Mi a megoldás? A válasz egyszerű. A színházat vissza kell adni hivatásának, ami abban áll, hogy természetesen végrehajtott programmal legyen az újra Debrecen Operaháza és Nemzeti Színháza. A könnyebb Muzsák-nak módjával szintén helyet kell engedni deszkáin, de a színjátszás fő hivatása mégis csak a nemzetnevelés. Ez pedig „Nászéjszakákkal” és „Utolsó bölényekkel” igazán nem mivelhető.

Rendszerváltozás kell tehát. A rendszerváltozásnak az alapjait azonban financialiter is le kell rakni. Mert amíg egy színigazgató szüntelen a csőd és az egyén anyagi romlás rémével kénytelen harcolni, addig nem esoda, hogy rendszertelenül próbálkozik minden eszközzel, amitől csak eredményt remélhet.

A rendszerváltozásnak három lehetősége van. Az általunk éveken át követelt s ma a direktor által is sürgetett házikezelés. A másik egy színügyi bizottmány” által a társadalmilag alátámasztott *intendatura rendszer*, a harmadik az állam támogatásával megteremtendő *Nemzeti Színház*. Melyik a legjobb, melyik valósítható meg leghamarább, azt itt hevenyészett szavakkal eldönteni nem lehet.

De a megoldás *halálisan sürgős*. Sürgős a színháznak, a színészeknek, a színigazgatóknak, de legfőképpen a magyar kulturának.

Ugy látjuk a város illetékesei meglehetősen fáznak a Szegeden oly kiválóan sikerült házi kezeléstől. Ennek, — valljuk be őszintén, — nem utolsó sorban oka a színház állandó panaszkodása és segélykérése.

Am a probléma megoldására már a nyár alatt meg kell tenni a szükséges lépéseket. Nem tendenciózus mozi jog-elkobzással, de nem is új szubvenciókkal. Mindenesetre azonban akként, hogy a színigazgató jogos érdekei se szenvedjenek általa.

Mi azt hisszük, erre a célra a legmegfelelőbb előkészítő lépés ma is az volna, amit a nacionalista társadalom feledhetetlen halottja, *Kőrösi Kálmán* proponált annak idején. *Hivjon össze a város, ha pedig erre nem hajlandó, a direktor, a társadalom vezetőiből szakemberekből és a sajtó képviselőiből egy bizottságot, amely teljes szeretettel hányja-vesse meg a színház sorsát.*

Biztosak vagyunk benne, hogy ha ezen az uton indulna meg a színház Debrecen közönsége meg fogja találni az eszközöket, amelyekkel nagymultu műintézetét anyagilag és művészileg szánálni lehet.

Külföldi

Koksz, kovács kőszén, porosz szén

szántás és cséplésre, tűzifa és retorta bűkkfaszén a legolcsóbb napiáron beszerezhető kicsinyben és nagyban

Gabányi Sándor utóda

cég, tul. LANG MIKLÓS.

Iroda és telep:

Csapó-utca 28. Telefon 4.49.

Elmélkedés a tizenegyujju és műjégpálya-fenekü glogoista papireMBER képtelenebbnél képtelenebb kép-látásairól

Ismét egy korszakalkotó irodalmi „izmus” — Kéthetes dohányültetvény a keleti pályaudva arcán

MI A GLOGOIZMUS?

Tegnap este háromnegyed tízkor a Hajdúföld konzervatív főszerkesztője, aki bizonyos animozitással viseltetik a sikvers- és villanyköltészet akusztikai, sőt optikai esztetikája iránt, bőszerűen rontott a krockirói mellékhelyiség ajtajának s egy korszakalkotó könyvet dobott az illusztris munkatárs asztalára. A humorista, akinek tudatküszöbe alatt egy megfoghatatlan kritikus hajlam negyedik dimenziója lappang, azonnal látta, hogy irodalmi irányok egyik történelemutáni válfajával, a „glogoizmus”-sal ütközött össze... Ki tudna erről szebben és értelmesebben írni, mint ő? És kinek juthatna nehezebb feladat osztályrészül, mint épen a glogoizmus méltatójának, mely homoegyenesen különbözik a punaluától, holott a műveletlen publikum még a futurizmust sem érti? ...

PUNALUA ÉS A GLOGOIZMUS

Félévvel ezelőtt, egy ködös és kubitista novemberi estén Sirató Károly, a „palatáblák katakombáiban született papirköltő”, — egyébként zömök és feketehajú glogoán-egyed, felkereste e sorok íróját s a Palasovszky által alapított „punaluista” költészet heroikus korában közölte vele, hogy egyik versparodiáját felvették a glogoista anthologia legbájosabb elégiái közé. E megörökösödött sorok jelen írója akkoriban még nem tudta értékelni a megtiszteltetést, de most már látja és felnyitott érzéktranszparensével méltányolni is tudja a váratlan életfordulatot. Csak rápillantott a versfüzetre, melynek címe: „Sirató Károly: papireMBER” s amelynek címglogoója a hátlapra visszamenőleg egy gázmaszkos papirembert ábrázol, amint a visszafordított könyv bal-alsó sarkában ülő akt északi oldalánál rádióantennás lombikok dimenziói között villanyverseket gépel. — mondom, csak rápillantott és tisztában volt a punaluetikus költészet csödjével, melynek programját eme térsztrófa hirdette egykor a maradi embereknek:

„Ödönke vérbéü teve
Ödönke szélütött narancs
Ödönke halak szeretője
Ödönke itt
Ödönke ott
Ödönke tintatartó.”

Mindezt pedig csak azért irtuk ide, hogy minden nagyképűség és köntörfalazás nélkül rávilágítsunk a glogoizmus lényegére. Eszerint glogoizmusnak nevezzük mindazt, ami a punaluizmussal, mint olyannal el-
lenkezik ...

Mondjuk ki nyíltan: egy irány, mely kizárólagosan Sirató Károly elméjébe. Irány, mely a könyvlátás (lásd: kubizmus, dadaizmus, taktilizmus) helyébe a képlátást emeli. Irány, melynek tartalmához képest a futurista Marinetti egy ókori sírfelirat és Kassák Lajos egy keresetlen szavu középkori igric. Irány, mely Sirató szerint „az irodalom absztrakt időművészetét 3 dimenziós síkművészetben szervezi meg s a villanyverseket vonalmondatokból építi fel”. Tehát: a glogoizmus — mint azt a manifesztum hirdeti — megnyilvánulásában a jövő Speciális művészete a technika a transzparensenek a villanyplakátok költészete az új tömegművészet: sehol egy pont, sehol egy vonás. És ebben van is valami igazság, mert amikor pl. Sirató Károly megírja a „Vízhegedü hét üléssel” című dithirambusát, az úgy történik, hogy hat drb csillagalaku fekete pászmát rajzol, fölébe pingál egy kutat és beleírja, hogy a „vízharang mózespálca akác-torony”, majd függőlegesen leereszkedik a könnylétrán s a pászmák közé beiktatja a következő szavakat: gyomormosdó — tintaszüret — fehérbánya — öngyilkoskut — kantalányvér — vizmirigyvár — és sárborbélycsapszék.

A vers tehát kész van s a glogoizmust hódító utjában megállítani nem lehet.

A TIZENEGYUJJU PAPIREMBER

... Mert a költészet uttörőjét glogoista nyelven így nevezik. A papireMBERnek pedig kinőtt a 11-ik ujja s ez az a hőmérő, mely belenyulik a tengerek végelbébe, a levegő szájpádlásaiba. Homloka ott ég a könyvtárak sápadt koponyáiban s reflektora egy vontesövü akarát: a srófluzó. A papireMBER pedig győz, de csak akkor, ha a toronygombokról leszakad a misztikus hit hőzentráger s ilyenkor ő átlopódzik az aether cérnahidjain egy műlyégpálya-fenekü nadrágban és irtózatot diadallal ráül a napra, ráül a napra, ráül a napra... A papireMBER azonban nem nyughatik. Egy dadaista szere-nádban közli a csillagok elhatározását, melynek értelmében azok má-tól kezdve nem hajlandók kukorékolni s egyszersmind ultimátumot intéz vágyai asszonyának, hogy szabasson a nyárfáknak télikabátot, mivel az égre felpalacsintázták tavalyi divatu szürke cipőjét... Van azután egy vers. „Az ingatlanok és az ember” című, mely külön plakátokon értesít arról, hogy a hálósobákban delirium tremens, koldusbot s a pati-

kákban meghalás kapható „étlap szerint”. Így érkezünk a glogoizmus bejárata felé, hol a költő mellében a következő számok találhatók: 1, 7, 33, 62, 47, 71 és 99. A hetesben például mumiák kezelik II. Ramses időszoet-télikabátját. A 47-esben Sirató saját külön, e célra berendezett szeretője rózsákat tesz a Befü-tetlen Lepedőgép helyére az ágyban...

A GYUFAZSÉNI ÉS EGYÉB TAENDSTICKOR PARAFFINE-RADE

Még 3—4 vers s már a glogoizmus bejártánál vagyunk. Egy utolsó dithirambus, mely a zengő prostatájai elindulnak egy Felhős Fíjél s a vitorlahajú asszony előre köszön a megsárgult moziplakátoknak és kéri a jószívű adakozókat, hogy ne küldjenek a címére több fekete barackot...

...husa a keleti pályaudvar arcán a kéthetes dohányültetvény ó a nagy benzinprimás a pozdorjafák a rostalikafák az orgyilkosfák céltalan árnyékában.”

És nyakig vagyunk a glogoizmusban, hol a vitorlahajú asszony, a templomlábu lányok s a sirdomb-mellü szeretők éjfékor legombolt végtagjai elindulnak egy Felhős Fíjél s a vitorlahajú asszony előre köszön a megsárgult moziplakátoknak és kéri a jószívű adakozókat, hogy ne küldjenek a címére több fekete barackot...

MI HÁT EZ TULAJDONKÉPEN?

Befejezésül minden külön értesítés helyett tudatjuk t. olvasóinkkal, hogy jelen cikkünkben tényleg egy új irodalmi „izmus” reprezentatív kötetét ismertettük. Megjelent hófehér merített papíron, Tevan Adolf kiadásában, Békéscsabán, bibliofilek számára külön számozott, villanyozott és glogoizált díszpéldányokban. Kissé hasonlít az „id e g b a j i z m u s”-hoz, azt azonban nehezen tudnánk eldönteni, hogy vég-eredményben micsoda „izmus” ez a „micsodaizmus”? Mert a közönség, mint egy glogoista kérdőjel kérdezi tőlünk: „Mi hát ez tulajdonképen?” ... Valljuk meg őszintén: mi is szeretnénk tudni. (In.)

Paplant varrni, áthuzni és javítani, valamint gombokat felvarrni házhoz megyek. Címet „Paplant” jelígre a kiadóhivatalba kérem beadni.

V e g y e n e k

Állami sorsjegyet,

mert az Állami sorsjáték jövedelme a Népjóléti minisztériumnak engedtetik át közhasznú és jótékony intézmények támogatására.

Főnyeremény

pengő **30.000** készpénz. azután 10.000 P, 5.000 P, 2.500 P, 2.000 P, 1.000 P stb.

Összesen 14001 nyeremény, tehát úgy a nyeremények összege, mint a száma lényegesen felemeltetett.

Egy sorsjegy ára csak 2 pengő

Fél sorsjegy ára csak 1 pengő

Huzás okvetlen június 9 én. Egy sorsjeggyel 2 nyeremény is nyerhető. — Kapható minden bank-és sorsjátéküzletben, dohánytözs-dében, postahivatalokban és a székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóságnál Budapest, V., Szalay-utca 10—14. Telefon: Teréz 115—41, Lipót 924—22.

Olvassa a Hajdúföldet

Győződjön meg

saját érdekében

Pálffy Tibor

Kossuth-utca 7. szám alatt

ujonnan nyílt

fűszer, csemege, liszt üzletének

dusan fölszerelt friss és legjobb minőségű áruiról.

Havi könyv vásárlás!

Rendelések házhoz szállítva. Figyelmes, gyors és előzékeny kiszolgálás

HIREK

1928 június 3 (Vasárnap)

Frot.: S thár. v. Kath.: Szthár. v.

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Változóan felhős és f.leg
éjjel igen hűvös idő.

Városi muzeum nyitva 9—12-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt
10—12-ig.

Vasárnap délután és éjjel a következő
gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Kos-
suth Piac-u. 30. Magyar Korona Péterfia
10. II. Ráóczy, Külsővásártér. Bocskay
Cze. léd-u. 22. Arany János Csapó-utca 77.

○○○

1928 június 4 (Hétfő)

Prot.: Kerény. Ka.h.: K. Ferenc

Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt
10—1-ig, délután 4—7-ig.

A gyógyszertárak közül következők tartan-
nak éjjeli szolgálatot: Kigyó Piac-u. 33.,
Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csa-
pó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Czeg-
léd-u. 22., Tisza Péterfia-u. 76.

○○○

— Magyar munkásnak ad kenye-
ret, ha harisnyaszükségletét Be-
nyáts Emil harisnyagyárából szerzi
be. Eladás nagyban és kicsinyben.
Debrecen, Tisza-palota. Külföldi
gyártmányokban is nagy választék.

○○○

ISTENTISZTELETEK

Istentiszteleti rend a református templomok-
ban június 3-án:

Nagytemplomban délelőtt 9 órakor Szele
György, 11 órakor dr. Révész Imre, délután
5 órakor Márki Kálmán. — Kossuth-utcai
templomban délelőtt 10 órakor Molnár Fe-
renc, fél 12 órakor ifjúsági istentisztelet: Si-
pess Imre, délután 5 órakor Uray Sándor. —
Árpád-téren délelőtt 10 órakor Siposs Imre,
délután 3 órakor Magyar Bertalan. — Ispó-
tály-templomban délelőtt 10 órakor Magyar
Bertalan, délután 5 órakor Szabó Gyula. —
Homokkerten délelőtt 10 órakor Márki Kál-
mán. — Nyulas-barakkban délelőtt 9 órakor
Bagdy Dániel. — Nyilas-telepen délután 3
órákor Szentjóni Szabó Zoltán.

A trianoni gyászos békekötés évfordulójá-
nak emlékeztetőre minden református temp-
lomban délután 4 órától kezdve egy fél óráig
fognak szólni a harangok most vasárnap, ju-
nius 3-án.

A római katolikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmisere. Egészna-
pos Szentségimádás. Délelőtt fél 10 órakor
nagy mise, utána szentbeszédet mond Kovács
Sándor káplán, a Katolikus Figyelő főszer-
kesztője. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután a
prédikációt dr. Lakatos Sándor káplán mon-
ja. Este 6 órakor litánia és Szentségbetétel.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmisere. Reggel 7
órákor reggeli istentisztelet. 8 órakor diák-
mise, 9-kor katonamisa a görög és latin szer-
tartású róm. kath. katonák részére, 10 óra-
kor nagymise és prédikál Papp Gyula
szentszéki tanácsos, parochus. Utolsó mise
fél 12-kor. Délután 3 órakor litánia és ve-
csernye. A szentbeszédet Orosz Bálint segéd
lelkész tartja.

Az evangélikus templomban

az istentiszteletet június 3-án, vasárnap dél-
előtt 10 órakor Farkas Győző lelkész tartja.

○○○

— A ker. tanácsadó iroda a
Ker. Nemzeti Liga debreceni osz-
tályának a szegénysorsu magyar
emberek istápolására és jogi tanács-
adásra alakult szerve mindennemű
utbaigazításra ismét rendelkezésre
áll minden szerdán és szombaton
délután 6-tól 7-ig. (József kir. hg u.
16., bejárat a kapu alatt.)

E. Harmsworth debreceni fogadtatá-
sának részleteit albumban örökíti meg
a Magyar Reviziós Liga

(A Hajdúföld tudósítójától.) A
Magyar Reviziós Liga vezetősége
szombaton levelet küldött Magoss
György debreceni polgármesternek,
akinek a Liga nevében köszönetet
mond azért a lelkes fogadtatásért,
melyben a debreceni közönség Es-
mond Harmsworthot részesítette. A
levél szerint a debreceni fogadtatás
olyan nagyszabású és olyan lelkes
volt, hogy Esmond Harmsworth na-
pokig a hatása alatt állott és állan-
dóan a debreceni fogadás és az itt
látottak szépségét emlegette. A Re-
viziós Liga vezetősége most elhatá-

rozta, hogy Harmsworth látogatásá-
ról albumot készít, melyben össze-
gyűjti az elhangzott beszédeket és
látogatásáról készített felvételeket.
Az albumnak tekintélyes része lesz
a debreceni fogadtatás s ezért a Li-
ga vezetősége azt kérte, hogy a pol-
gármester gyűjtse össze a debre-
ceni beszédeket és itt készült fény-
képfelvételeket. Az albumot a Liga a
saját költségén adja ki.

A polgármester már intézkedett
is, hogy a Reviziós Liga kérelme tel-
jesíthetők.

A debreceni Ipartestület ünnepélye

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ma
délülről lélekemelő ünnepély folyik
le az Ipartestület dísztermében, ami-
kor is azokat a régi iparosokat fog-
ják díszlevelekkel kitüntetni, akik
mesterségüket Debrecenben évtize-
deken át folytatták szeretettel és ki-
tartó szorgalommal.

Az ünnepély negyed 11 órakor a
Nagytemplomban tartandó istentisz-
telettel veszi kezdetét. A templomból
egyenesen a Nagytemplomba vonul
át a közönség, ahol 11 órakor ünne-
pélyes díszülés lesz, melyet az Ipa-
ros Dalegylet éneke nyit meg és re-
keszt be. Az ülés vezetését Dávid-
házy Kálmán ipartestületi díszelnök

fogja végezni s ugyanő mondja az
ünnepi beszédet is.

Az ünnepélyen résztvesznek Deb-
recen hivatalos körei, ipari, kereske-
delmi stb. intézmények képviselői is.

Este 8 órakor az „Angol Királynő”
udvartartójában családias jellegű va-
csora lesz. A vacsora ára borral
együtt személyenként 5 pengő 50 fillér
s azon az iparosok ismerősei is
résztvesznek. Azok, akik magukat a
vacsorára előjegyeztették az Ipar-
testület hivatalában, de a jegyeket
még ki nem váltották, este a vacsora
helyén felállított pénztárnál átvehet-
ik jegyeiket.

Debreceni pékek és vidéki sütő-
asszonyok harca

(A Hajdúföld tudósítójától.) A
sütőipar az új ipartörvény értelmében
képesítéshez kötött ipar, tehát a ne-
hezebben elsajátítható iparok közé
tartozik. Egy 1922-ből kelt keres-
kedelemügyi miniszteri rendelet ki-
mondja, hogy a képzett iparosok
(igy a sütők is) termékeikkel nem
látogathatják más község, város napi
vagy heti piacát, csak országos vá-
sárokon van a kirakodás megengedve.
Debrecenben — jóllehet lakosságá-
nak egy nagy része gazdálkodó —
80 képzett sütőiparos áll kifogás-
talan árujával a közönség rendelkezé-
zésére, míg Budapest tiszter nagyobb
lélekszámának csak 340 sütő. Akkor
tehát, amíg Debrecenben a pékek
és sütők 80-an vannak, teljesen fe-
lesleges a közlelmezés szempontjából,
hogy a vidéki kenyérsütők betödul-
janak Debrecenbe s így ok nélkül
felesleges konkurrenciát csinálnak
annak a 80 debreceni sütőparosnak,

akik ugyis alig tudnak boldogulni.
Érdekes összehasonlítást tenni Deb-
recen és más városok kenyérai
között. Addig míg Budapesten,
Nyiregyházán, Győrben, Szegeden
stb., egy kg. félbarna kenyér 54
fillér, Debrecenben csak 40 fillér. —
Közegészségügyi szempontból pedig
káros a falukról esetleg trágyás
szekeren, lópokróccal letakarva be-
hozott, moseatlan kezekkel össze-
fogdosott kenyérnek a szabadban
további fertőzésnek kitett árusítása.
A debreceni ipartestület sütőszak-
osztálya élén: Schneider Mihály
elnökkel és Galamb Ferenc sütő-
szakosztályi alelnökkel ezirányban
beadvánnyal fordultak a városhoz,
kérve, hogy a város kövessen el
mindent, hogy a vidéki falusi ke-
nyereknek Debrecenbe behozatala a
törvényes formák közt a lehetőségig
meggátoltassék.

— Tanácsadó és jogvédő bizottság
a debreceni egységpártban. A
„Debreceni Egységpárt” a párt-
irodához forduló párttagok ügye-
sajós dolgainak istápolása érdeké-
ben Sz. Kun Béla pártelnök felhívá-
sára tegnap tartott népes értekezle-
ten egy tanácsadó és jogvédőirodát
szervezett s egyttal ezen iroda
működését támogató szakértő bi-
zottságot választott. A tanácsadó és
jogvédő iroda — kizárólag a párt-
tagok részére — teljesen díjtalanul
áll rendelkezésre, oly módon, hogy a
bizottság tagjai felváltva naponként
d. u. 6—7 óra között személyesen is
rendelkezésre állanak a párttagok-
nak, de a panaszok egyébként az
iroda hivatalos órái alatt és pedig
d. e. 9—1-ig, d. u. 4—7 (Ferenc Jó-

zsef ut 26. I. 1.) bármikor is előter-
jeszthetők. Az egységpárt jogvédő
és tanácsadó bizottságának elnökéül
Balogh Béla miniszteri tanácsos,
ny. pénzügyigazgató-helyettes vá-
lasztott meg, társelnökké: Gass
Gyula, Macsata József, dr Radó De-
zso. Főtákkárá: dr Dömsödy Imre,
jegyzökké: Dimitrovics Jenő és
Kállay Mihály, intézőbizottsági ta-
gokká pedig: dr Bacsoni Sándor, dr
Balogh Sándor, dr Czeglédy Béla,
Csomor Gyula, Iklódy János, dr
Kertész Endre, dr Ludmány János,
dr Orosz Árpád, Péterffy József,
id. Rácz Lajos, dr Rácz Lajos, Sar-
kady István, dr Simon Imre, Sze-
gedy Gyula, Sztankay F. Béla,
Vajda István választották meg.

— Rádió-műsor. Június 3. Vasárnap. Bu-
dapest, délelőtt 9: Ujsághírek, kozmetika. —
10: Róm. kath. egyházi zene és szentbeszéd.
Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr c.
apát, egyet. tanár. 11: A református nagy-
gyűlés alkalmából tartandó ref. istentisztelet
az Iparcsarnokból. Prédikál Baltházar Dezső
dr. püspök. 12.30: Pontos időjelzés, időjárás-
jelentés. Utána: a m. kir. 1. honvéd gyalog-
ezred zenekarának hangversenye a Studió-
ból. Vezényel Fricsay Richárd zeneügyi igaz-
gató. 3.30: A m. kir. földművelésügyi minisz-
terium rádióelőadássorozata. Fleischmann
Rezső növénynemesítő igazgató: „Összefü-
gés a tengerinemesítés és ápolás között.” 4:
„Höfcherke és a hét törpe”. Mesedarab öt
képből. Szövegét írta: P. Ábrahám Ernő.
Zenéjét szerzte Pálmás Olivér. Rendezi
Kincses László. Szünetben pontos időjelzés,
időjárásjelentés. 5.15: Részleges sportered-
mények. Utána: Másfélóra könnyű zene. 6.50
Magyar Iskolászatörvény Egyesület előadá-
sa. Müller Vilmos dr. kir. tanácsos, igazgató-
főorvos: „A magyar Iskolászatörvény Egye-
sület célja és törekvései”. 7.20: Sportered-
mények. 7.30: Előadás a Studióból. „Heidel-
bergi diákélet”. Színmű öt felvonásban, da-
lokkal. Irta Mayer Förster Vilmos. A székes-
főváros közoktatásügyi osztálya által Major-
né Papp Mariska vezetésével megtartott ifju-
sági előadás megismétlése. Rendező Ráday
Dénes. Kamarazenei kíséret (Temesváry—
Kerpely—Polgár.) Az első felvonás után 16-
versenyeredmények. 9.50: Pontos időjelzés,
a sport eredmények összefoglalása. Utána:
A Britannia nagyszálló étterméből Pertis
Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Külföld. Bécs (517.2 és 577) Vasárnap.
Délelőtt 10.30: A bécsi és alsóausztriai ün-
nepi hét megnyitása. Schubert: C-dur szim-
fónia. Délután 4: Zenekari hangverseny, 7.45:
Kamarazene, 8.30: Stolz operettjének közve-
títése, Berlin (483.9) Vasárnap. Délután 5:
Opera-részletek, 8.30: Bizet-hangverseny. —
Boroszló (322.6) Délután 4.30: Szórakoztató
hangverseny, 8.30: Zenekari hangverseny.
Majna-Frankfurt (428.6) Vasárnap. Délután
5.30: Bizet emlékhangverseny, 6.30: Zene-
kari hangverseny. 10: Táncczene. Prága
(348.9) Vasárnap. Délután 4: Hangverseny,
5: Szórakoztató zene, 6: Operett-részletek,
9: Hangverseny Brünből. Róma (447.8) Va-
sárnap. Délelőtt 10.15: Egyházi zene. Dél-
után 1.30: Kamarazene, 5: Zenekari hangver-
seny, 6: Táncczene, 9.30: Szimfonikus hang-
verseny. London (361.4) Vasárnap. Délután
5.45: Zsoltárok, 9: Katonazene.

— Orgonahangverseny. Nagy
ünnepe lesz június 17-én a debre-
ceni g.-kath. egyházközségnek. Fenn-
állításának 25 éves jubileuma alkalmából
orgonát állított fel a tem-
plomban. Június 17-én lesz felszen-
telve és ugyanazon napon d. u. 6
órai kezdettel orgonahangversenyt
rendez a templomban, melyet Sugár
Viktor kormányfőtanácsos, a buda-
pesti Mátyás-templom karnagya, a
kiváló orgonaművész fog vezetni. A
hangverseny minden számát művé-
szek adják elő és így Debrecen
zenekedvelő közönsége ismét egy ki-
váló, művészi színvonalon álló hang-
versenyben gyönyörködhetik. — Az
érdekességet fokozza, hogy ez az
orgona a legelső a görög egyház-
ban. A jubileum és a hangverseny
részletes programja a következő
vasárnap jelenik meg. Jegyek már
előre válthatók Szt. Anna-u. 53. sz.
alatti lelkészi hivatalban.

Salvator forrás!

Kollekcses Isti üdítő,
gyógy- és asztali víz
VESE, HÓLYAG, RHEUMA
BETEGEKNEK
TERHES ÉS SZOPTATÓ-
NŐKNEK NÉLKÜLÖZ-
HETETLEN
SAVOLDÓ VASMENTES
Kapható mindenütt.

Teherszekerekkel való fuvarozás szabályozása

Debrecenben a különböző járművekkel való fuvarozás az utóbbi időben annyira megnövekedett, hogy a város utcai burkolatának kiméltése szükség-szerűvé tette azt, hogy a teherkocsi forgalom Debrecenben szabályrendeletileg szabályoztassék. Ide vonatkozólag van ugyan egy régi: 1891-ből alkotott városi statutum, amely a kocsisárról és a lovaglásról szól. Ez az elavult szabályrendelet azonban az azóta változott viszonyok folytán a teherkocsi forgalom kellő szabályozására kielégítő rendelkezéseket ma már nem tartalmaz.

Az új szabályrendeletet a város már elkészítette, s ahhoz már eddig hozzá szóltak az állami rendőrség és a Mezőgazdasági Kamara, amelyek mind indokoltnak és kívánatosnak tartják helyileg a szabályozást. Most van tárgyalás alatt a kérdés a mezőgazdasági bizottságnál és az iparkamaránál. Ha mindezeknek a javaslata be érkezik, akkor fogja a városi tanács az egész ügyet a közgyűlés elé hozni.

Tornavizsga a Dóczy leánygimnáziumban. A református leánygimnázium június 3-án délután 5 órakor tartja évvégi tornavizsgáját az intézet udvarán. Bemutatásra kerülnek a gimnázium I—IV. osztályainak szabadgyakorlati. Dán szabadgyakorlatok. Labdafűzér. Ritmikus gyakorlatok. Botgyakorlatok. Az V—VII. osztályok buzogány, pad és szimbolikus gyakorlatai. Az I—VI. osztály válogatott csapatának társas dánygyakorlati. Magasugrás Kötélhuzás labdafogással. Játék. Belépődíj: Elsőrendű ülőhely 1 P 50 fillér. Másodrendű ülőhely 1 P. Alólóhely 80 fillér. Diákjegy 40 fillér. Jegyek előre válthatók a városháza trafikban (Ferenc József-ut), Milotay papirkereskedésben (Kossuth-utca) és a vizsga napján az intézet udvarán.

Orvosi hír. Dr Salánki József városi tisztviselő orvos rendelőjét Batthyányi utca 12. sz. alá helyezte át.

Nézz meg Perczel műterem új fényképkirakatait Szent Anna- és Batthyány-utcákban.

Lükörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbussz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

A ker. magyarság megalkuvást nem ismerő, független hetilapja az „Előrs”. Szerkeszti vitéz Bajcsy-Zsilinszky Endre. Előfizetési ára egy óra 2 pengő, negyedévre 6 pengő. Kiadóhivatal Budapest, II. Margitkörút 7. szám.

Liszt Nándor „Zokon ne essék” című 200 oldalas krockis könyve, mely a szerzőnek irodalmi, társadalmi és politikai persziflázsait, karikatúráit, humoreszkjeit, versparódiáit és szatirait tartalmazza 4 pengő 40 fillérért kapható minden magyar könyvkereskedésben.

NÉZZE MEG

PERCZEL

műterem új fényképkirakatait

Szent Anna- és Batthyányi-utcákban

Influenzás időkben ügyeljünk a belek rendes működésére.

Munyadi János

keserűviz levezeli a belek rothadásos, bakteriumtermelő anyagát, élénkíti a vérkeringést, szabályozza a bélműködést.

Egyesületi és társadalmi élet

A volt 65-ös tisztek bajtársi összejövetele. A volt cs. és kir. 65. gyalogezred volt tisztjei és tisztjelöltjei bajtársi összejövetelüket június 9. napján este 8 órakor tartják Budapesten a „Magyar Tisztviselők Országos Egyesület” ének (VIII., Eszterházy-utca 4.) kerthelyiségében, kedvezőtlen idő esetén a földszinti kisteremben.

A Kereskedő Ifjak Dalköre mint már megirtuk, június közepén rendezi meg a kereskedelmi iskola tornatermében nagyszabású hangversenyét. A hangversenyen a dalkör vegyeskara, férfikara és több helybeli ének- és zeneművész fog közre működni. Hangverseny után a Kereskedelmi Alkalmazottak Péterfia-u. 52. sz. alatti Egyesületének kerthelyiségében hajnalig tartó táncmulatság lesz.

A Szent Erzsébet Nőegylet összejövetele. A Szent Erzsébet Nőegylet június 3-án, vasárnap este 7 órai kezdettel műsoros összejövetelt rendez, melyre a közönséget meghívja az Elnökség.

Klubleányok! A gyűlés vasárnap elmarad, nagyon kérünk azonban mindnyájukat, hogy az „Urnapi” körmenetben (június 7-én, csütörtökön) jelenjenek meg!! A fénykép pedig 2 pengő lefizetése ellenében Vargánál áfvehető. Az „Elnökség.”

Éles lövészet a Sárkut tanyánál. A helybeli m. kir. 11-ik honvéd gyalogezred június 6—8, 13 és 15. napjain reggel 7 órától délután 3 óráig a pallagpusztai vasúti állomás közelében a Sárkut tanyánál levő katonai lövészteret tart. A hatóság figyelemzteti az érdeklődőket, hogy ezeken a napokon a tilalmas területeken senki ne tartózkodjék s a lezárt részre semmiféle állatot ne hajtson. A lezárási idő alatt a Debrecen—Hajdúszámon közötti országúti forgalom 2 óránként 20 percnyi időtartamra szabaddá tétetik, ezalatt az idő alatt is a forgalom Debrecen és Hajdúszámon között csak a városi tanya, Sándor tanyán át lehetséges.

Magántanári próbaelődás a bölcsészeti karon. Leidenfrost Gyula dr főiskolai tanár magántanári próbaelődását: „Akusztikus mélységmérés” címen június 4-én d. e. 10 órakor tartja a bölcsészeti nyelv- és történettudományi kar III. sz. tantermében (Ref. kollégium I. emelet). Az előadás iránt érdeklődőket a kar szívesen látja.

Nézz meg Perczel műterem új fényképkirakatait Szent Anna- és Batthyány-utcákban.

Gyula diák: Magyar Miatyánk melodráma, minden iskolának és társadalmi egyesületnek nélkülözhetetlen előadási darabja. Most jelent meg, ára P 4.—. Kapható Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésében, Piac-utca 8. Telefon 2—96.

Aranyeres bajknál, béldugulás, repedés, kelés, végbélvérzés, gyakori vizelési inger, derékfájás, mellszorulás, szivdobogás és szédülési roham eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűviz használata mindig kellemes megkönnyebülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe **Ferenc József** vizet szokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy fél pohárnyi mennyiségben rendelik. — Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A lourdesi jubileumi ünnepeken a magyarok is részt vesznek. Az országos magyar nemzeti zárandoklások hivatalos rendezője véglegesen összeállította a jubileumi év alkalmával Lourdesba indítandó országos magyar nemzeti zárandoklás programját. A magyar zárandokok július 4-én reggel 7 órakor a Délivásut budai állomásáról indulnak és utjukban érintik Postumiát, Mestrét, majd július 5-én a kora reggeli órákban Milanóba érkeznek, ahol a milánói Dómba mennek. Itt ünnepélyes szentmise lesz, majd a szentmise után megtekintik Boromei Szent Károly ereklyéjét. Ezután a vezetők kalauzolása mellett megtekintik a város nevezetességeit, majd másnap délelőtt tovább folytatják utjukat. Génua, Ventimiglia, Marseilles, Tarascon és Toulouse érintésével július 7-én érkeznek a lourdesi kegyhelyre. — A lourdesi ünnepek részletes programját a rendezőség később közli. Hat napi lourdesi tartózkodás után Marseilles érintésével két napig Nizzába, Monacóba, Génovába, Páduába és Vencencébe pihennek a zárandokok. — Visszaérkezés Budapestre július 18-n. Résztvételi díj III. osztályon 350, II. osztályon pedig 520 P. Jelentkezni az Országos Katolikus Szövetségéknél (Budapest, IV., Ferenciek tere 7 sz.) lehet.

Ij. Zelinger, Kálmán-tér 4. izlésesen és olcsón fest cégtáblákat.

Angol lüster és mosdószovetminták érkeztek Szabó László szobához Széchenyi-utca 1. szám.

Könyvesház

A kálmánizmus és a művészet Debrecenben. A debreceni temetők művészete címmel adta ki Zoltai Lajos a Magyar Néprajzi Társaság és a debreceni Templomegyesület előtt a múlt héten tartott felolvasásainak összefoglalását, saját rajzaival éllétképeket. A debreceni műveltség érdeklődésére számot tartó kis füzet bolti ára 50 fillér. Kapható a Méliusz könyvkereskedésben.

Naturalista nótáskönyv minden hangszerre. Most jelent meg Dezső Gábornak, a jeles dalköltőnek legújabb 25 dalát tartalmazó nótáskönyve „Magyar Lányok Virágok kertje” címen. Az érdekes megoldású újítás a szerző egyéni és eredeti ötlete. A nóták úgy vannak kottázva, hogy azokat a kezdők és haladók egyforma tökéletességgel tudják játszani zongorán, cimbalmon, gitáron, hegedűn, fuvóhangszeren. Tökéletes magyar akkordokkal egyszerű ötletes megoldás teszi mindenki számára hozzáférhetővé Dezső Gábor gyönyörű nótáit. A magyar nóta kedvelőinek igen nagy öröme lesz ebben az újításban és hisszük, hogy nem fog csalódás járni ennek nyomán. A naturalista nótáskönyvben tökéletes magyarra van. Páratlan kedvezményt nyújt lapunk olvasóinak, hogy mindenki olcsón jusson ehhez a nótás könyvhöz. A szerzővel történt megállapodásunk értelmében lapunk olvasói 3 pengő 50 fillér helyett 2 pengő 10 fillérért rendelhetik meg a nótáskönyvet lapunkra való hi-

határozással a szerzőnél: Dezső Gábor, Budapest, VIII., Szigony-utca 16/b. I. 13. a 2 pengő 10 fillér előzetes béküldésével. Ez a megállapodásunk 1928. évi augusztus hó végéig érvényes. Természetes költségkímélés céljából utánavételes elintézkedést nem bonyolít hat le a szerző.

Magyar állampolgársági jog. Irta: dr. Ferenczy Ferenc. A trianoni gyászos béke súlyos lidércnyomásként nehezedik a magyarságra. Semilyen viszonylatban sem vágnak azonban annak rendelkezései úgy husba és vérbe, mint éppen az állampolgársági jogok terén. Nemcsak azért, mert erőszakos rendszabályai három és félmillió vérbeli magyart szakítottak el hazájuktól, hanem mert határainkon belül is teljes jogbizonytalanságot idéztek fel. Sohasem volt még olyan általános szükség arra, hogy mindenki tisztában legyen az állampolgársági jogszabályok és eljárás lényegével, mint ma, amikor lépten-nyomon szükség van az állampolgárság igazolására. Tehát a rendeletek özönében még jogászember is nehezen ismeri ki magát, az állampolgárság igazolása meg nincs is tételen szabályozva, azt a belügyminisztérium gyakorlata fejlesztette ki. Ezért nem lehet eléggé dicsérni azt az uttó munkát, melyet dr. Ferenczy Ferenc miniszteri titkár végzett azzal, hogy a belügyminisztérium közjogi osztályában szerzett tapasztalatai felhasználásával az állampolgárságra vonatkozó ismereteket Magyar Állampolgársági Jog címen kiadott vastok könyvében feldolgozta és a nagyközönség számára hozzáférhetővé tette. A szép magyaros nyelvezettel, könnyen áttekinthető rendszerben megírt munka nemcsak a vonatkozó összes jogszabályokat tartalmazza, hanem a belügyminisztérium gyakorlatát és eljárását is. De benne van az a mindennél érdekesebb ismeret is, hogy hogyan indulhat indulhat el és hogyan boldogulhat állampolgársági ügyében a jogkereső közönség. Részletesen tárgyalja a könyv a meglévő állampolgárság igazolásának, a magyar állampolgárság megszerzésének módjait, az állampolgárság elvesztését, az opció, a visszahonosítás kérdését is, kiterjeszkedik a tartózkodási, lakhatási, be- költözési engedélyek és a községi illetőség ügyére is. Közli az összes érvényben levő összes jogszabályokat, melyek szintén először jelennek meg így összegyűjtve. Gyakorlatilag kiválóan értékes a munkának az a része, mely egy sereg kérvénymintát ad az olvasó kezébe és megtanít a kérvények kellő és helyes felszerelésére. A 248 oldalas könyv, melynek mintaszerű kiállítása Kner Izidor gyomai könyvnyomtató műhelyét dicséri, nyeresége jogi irodalmunknak és nélkülözhetetlen szolgáltatások van hivatva tenni úgy a jogász, mint a jogkereső közönségnek. Ára félvászón kötésben 10 pengő.

„A Falu” Falufejlesztési és népművelési havi folyóirat legutóbbi száma a napokban jelent meg, háromszinnyomású címlappal, rendkívül változatos és értékes tartalommal. A magyar népművelésnek és a falusi kulturális és gazdasági életnek e nagy népszerűségnek örvendő, elevenen szerkesztett folyóiratát a Faluszövetség adja ki s annak minden egyes száma gazdag tárháza a magyar falura vonatkozó s azt érdeklő problémáknak és ismereteknek. A legutolsó szám vezércikként Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója írta „Kérges kéz címen. A falu fásításának kérdéséről Cséser Gyula közöl hosszabb, gazdagon illusztrált cikket. „Arneo, az olasz Hortobágy”-ról dr. Szekeres László ír, Möriz Pál: „A pásztorélet eleven muzeuma a Hortobágyon” című cikkében figyelemre méltó gondolatot vet fel, amikor javasolja, hogy a Hortobágyot nemzeti parkká kell nyilvánítani és ott a kiveszében levő magyar pásztorélet részére helyet biztosítani. Treitz Péter „A szikes talajok javítása”, Borus Ferenc „Az ecesdi láp környékének villamosítása” című hosszabb cikkek a falusi gazda-

sági élet újabb problémáiról adnak szakszerű felvilágosítást. Egy teljes műkedvelői előadásra alkalmas szindarab teljes szövegét közli „A Falu”, Csöte Károlynak „Napamasszony fia” című népszínművét „Népélet”, „Gazdaság”, „Községfejlesztés”, „A kisgazdák kísérletei”, Műkedvelők”, „M t olvassunk?”, „A Faluszövetség hírei”, „Hírek” stb. rovatok teszik változatosabbá a „Falu” lap e legutóbbi számát, amelyet megrendelni és olvasni minden községnek, gazdakörnek, falusi vezetőknek és haladni vágyó gazdának kötelessége. A „Falu” lap havonként jelenik meg 80—100 oldalon, rengeteg képpel és illusztrációval. Előfizetési ára egy évre, a legolcsóbb az összes magyar lapok között: 8 P. Mutatványszámot díjmentesen küld el lapra való hivatkozással a kiadóhivatal, Budapest, IX. Üllői-ut 1. II. emelet.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak közleményel:
Péntek—Vasárnap:

VIGSZÍNHÁZ

Világatrakció!

Aud Egede Nissen, Wladimir Gaiderov
együttes szereplésével:

Két világ harca

dráma 6 felvonásban.

Megelőzi:

N i o n g a

afrikai filmregény 6 felvonásban.
A főszerepben: HARDY EVANS.

APOLLO

Putty Lya amerikai attrakció vigjátéka:

Tilos a flört!

8 felvonásban.

Megelőzik:

Sicc a strandon, Bimbi és Simbi, Tollas haramiák
bohózatok

URÁNIA

Szombat-vasárnap! Szombat-vaárnap!

Világatrakció!

Maoiste-film:

A bércek óriása

kalandortörténet 8 felvonásban.

Megelőzi:

A feketék földjén

(A titokzatos Sphinx)

Collin Ross 7 felvonásos expedíciója.

Előzetes jelentés.

Hétfő—kedd:

Vigszínház: Két sláger! A király-express, dráma az amerikai felső tízezrek köréből 7 felvonásban. A főszerepekben: Monte Blue és Edna Murphy. — Zsuzsiból Zsuzsa lesz! (Primadonna részletre) vigjáték 6 felvonásban, a főszerepben Alberta Vaughn.

Apollo: Két sláger: A bűvös talizmán, slágervigjáték 6 felvonásban, főszerepekben: May Mc Avoy. — A sötétlelkű Bill, vadnyugati történet 6 felvonásban, a főszerepben: Franklin Farnum.

Jönnek: Sándor Mátyás, Jules Verne regénye nyomán. — Montmartre rózsája, George O Brien és Virginia Valli. — A fekete Jack, a főszerepben Buck Jones.

METEORBAN

Vasárnap:

mérsékeltlen felemelt helyárak mellett az

Esmond Harmsworth

magyarországi diadalutjáról készült filmmel együtt

Rinaldo a fegyházban

Luciano Albertinivel és

Az ezüst sárkány

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor

Onosaj-utca 4. szám alatt

a vágóhid és villamosmegálló mellett, a máv. műhely közvetlen szomszédságában fekvő, villanyvilágítással ellátott telken legszébb részét 12 házhelyre felosztottam és azokat igen kedvező ár és fizetési feltételek mellett áruba bocsátottam.

Érdeklődők jelentkezzenek nálam Timár-utca 2. szám vagy a Gazdasági Takarékpénztár r.-t.-nál Debrecen, Király-utca 2. szám az üzleti órák alatt.

Sziucs Béla.

TESTEDZÉS

A DEAC pályaavató ünnepeivel

kapcsolatos versenyek a legnagyobb sportbeli eredményeket ígérnek. A résztvevő atléták most vannak legjobb formájukban s az egyetemi hegemoniáért küzdő versenyzők nemes vetélkedésből csak elsőrangú eredmények származhatnak. Különösen a tavaly még debreceni Király (MAFC) a rudigrásban és Bácsalmási (BEAC) a suly- és diszkoszvetésben vannak olyan formában, hogy tőlük elsőrangú eredmény várható. De a többi indulóktól is olyan teljesítmények remélhetők, amelyek teljesen kárpótolják a közönséget az osztrák atléták elmaradásáért. Az atlétikai verseny után a Gyulai Atlétikai Club focicsapata játszik barátságos mérkőzést a DEAC csapatával. A GyAC a déli kerület — ahol tudvalevőleg legmagasabb szintű a football — csabai osztálya első osztályában szerepel s jó helyezést ért el, a legutóbb is 5:1 arányban verte a második helyezettet. A mérkőzésnek reváns jellege is van, mert tavaly nyáron a DEAC gyulai vendégszereplése alkalmával győzött a GyAC ellen 4:1 arányban, igaz azonban, hogy irreális körülmények között, állandó záporban, teljesen felázott pályán.

A versenyek alatt látogatást tesznek a pályán az egyetemi professzorok is.

A rossz tavaszi időjárás

végeit tulhalmozott áruraktárunkat apasztás végeit a következő olcsó árakon bocsájtjuk a vásárlóközönség rendelkezésére:

Sötétkék kamgárn öltöny	P 50-től
Sportöltönyök minden elképzelhető színben	P 54-től
Felöltők	P 60-tól
Gummi kabátok	P 18-tól
Strapa öltönyök.	P 32-től
Jól mosható gyermek vászon ruhák	P 8-tól
Kamgárn és wipcord öltönyök	P 72-től

Ne vásároljon addig sehol

míg meg nem győződött olcsó árainkról, jó minőségű és jó szabású ruháinkról.

Hajdusági férfiruha áruház

Piac ucca 67. (Megyeházzal szemben.)

Hirdessen a Hajduföldben!

Kelet—Közép

válogatott mérkőzés lesz ma délután, Szolnokon, A mérkőzés a Dréhr Serleg vándordíjért folyik. Közép jobb auspiciumok mellett indul, reméljük azonban, hogy a mai komoly küzdelemben már Kelet csapata is magára talál.

DTE—NyÖTSE

bajnoki mérkőzést bonyolítják ma le Nyiregyházán.

TÓZSDE

A határidős piacon a hivatalos forgalom megnyitása előtt az októberi búzát 30,60—30,70 pengővel, a márciusi búzát pedig 32,70—32,80 pengővel jegyezték. Az októberi rozs első árfolyama 26,30 pengő volt, a tengerit jövő évi májusra való szállításra 25 pengővel jegyezték.

M. kir. Honvédelmi Miniszter.

35.059. szám.
11—1928.

Versenyárgyalási hirdetmény

Nyirbátor községben épülő honvéd zászlóalj elhelyezésére szolgáló lakatya parancsnoksági, I. és II. sz. legénységi, tisztikaszinó, tiszt és altiszt lakóépületeinek: XI. Villany-szerelő, XII. Üveges, XIII. Kemény-fapadozati, XIV. Vászónredőny, XV. Szobafestő, XIV. Falkárpitozó, XVII. Vaskályha, XVIII. Takaréktűzhely, XIX. Toronyóra munkáira,

folyó évi június hó 14-én délelőtt 10 órakor a Magyar királyi Honvédelmi Miniszterium 11. (építési) osztályában (I. Vár, Disz-tér 18. sz., I. emelet, 47. ajtó) nyilvános egyetemes írásbeli versenyárgyalás tartatik.

Az ajánlatok kizárólag az önköltéségi árban rendelkezésre bocsátott költségvetés és ajánlati lapon tehetők s ezek, valamint a részletes versenyárgyalási feltételek, az esetleg szükséges felvilágosításokkal együtt naponta 12—14 óra között fent megjelölt helyen, de I. emelet 37. sz. szobában kaphatók.

A miniszter rendeletéből:
Köller s. k. tábornok.

HIRDETMÉNY

Az egyetem gazdasági hivatala 1928 június hó 12-én d. e. 10 órakor a nagyerdői klinikai felvételi épületben nyilvános szóbeli árverésen 1928 július hó 1-től, szeptember hó 30-ig terjedő időre eladja a naponta összegyűlt kb. 400 liter moslékot. — Bánatpénz 50 P, mely összeg az árverés megkezdése előtt a pénztárba befizetendő. — Feltételek a hivatalban 8—14 óráig megtehetőek.

Egyetemi gazdasági hivatal.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

26.461—1928. C. szám.

Hirdetmény

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága az előfordult veszteségi esetek folytán a város I-ső állateg. körzet egész területére (Debrecen sz. kir. városnak a Hortobágy folyótól nyugatra eső része, egészen az egyeki, tiszacseglei, hajdusoboszlói, nádudvari határokig terjedőleg) a 2943—1916. F. M. számú rendelet értelmében a mai naptól kezdődőleg három hónapig tartó ebzárlatot rendel el.

Ez alatt az idő alatt minden kutya kötvé tartandó, az uton és utcán pedig szájkosárral, csak pórázon vezethető.

A szabadon járó kutyákat a hatóság az 1888: VII. t.-c. 68-ik §-a értelmében összefogdosztatja és kiirtatja, tulajdonosaikat pedig a kihágási eljárás során megbünteti.

Debrecen, 1928. május hó 12.

Dr. Vass Károly, városi tanácsnok, tási hatósága:

A legjobb szováti

cserép

Márkus Sándor

hajduszováti cserépgyárosnál
szerezhető be.

Házhelyek.

A Monostorpályi ut és a gróf Vécsey-utca sarkán elterülő szőlő-ingatlan 300 □-öl területű parcellákra fel lett osztva.

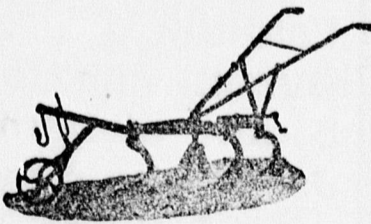
A még eladatlanul lévő néhány ház helyre a vevők jelentkezésének a Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth-utca 8. a hivatalos órák alatt, ahol a ház helyek ára, valamint az előnyös havi fizetési feltételek tekintetében felvilágosítást nyernek.

PALOTAY LAJOS vegytisztító

telepe Honvéd-u. 9/j. Üzletei: Kálvintér 5. Batthyányi-u. 26. és Hunyadi-u. 5.

Bagi és társa, Kaba
gépgyára és hengeralma

Telefon: 5. — Sürgőnycim: BAGI, KABA. — Alapítva 1897. évben.

szállít mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszert oszvaros kapálóekéi a legelterjedtebbek, átalakít magánjárókat, készít gépkocsikat, vasesztérgályos, rézöntő, kazán és autogénhegesztő munkákat, malomhengerek csiszolását és rovátkolását.

Kutfurási vállalata

teljes szavatossággal készít új ártezi kutyákat bármely mélységre, végez próbái futásokat és elapadt ártezi kutyák rendbehozását.

„Casse” traktorok képviselője.

A debreceni kir. járásbíróóság, műt (tkvi. hatóságától.

9842—1928/927 tksz.

Árverési hirdetmény kivonat

Özv. Gerőcz Mihályné végrehajtható Szakszó Julianna és Szakszó Erzsébet végrehajthatást szenvedő ellen indított végrehajthatási ügyében a tkvi. hatóság a végrehajthatási utóajánlatra az újabb árverést 960 pengő tökékövetelés és járuléka behajtása végett a debreceni kir. járásbíróóság területén levő Alsójózsán fekvő s az alsójózsai 208. sz. tkvi. betétben A l. 1-2. sor 513/2 és 514 hrsz. alatt foglalt 111 ö. i. számú ház, udvar és szőlőre a Vénkert dűllőben 800 pengő kikiáltási árban özv. Nagy Gáborné sz. Csobai Ágnes javára C. 1 sor szám alatt bekebelezett hasznélvezeti jog érintetlen hagyása mellett elrendelte.

Az árverést 1928. évi június hó 15 napján délelőtt 9 órakor Alsójózsai község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adható.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzt a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfoyammal számított óvadékképes értékpapirban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Debrecen, 1928. április hó 26.

Koós, sk. kir. íb. alelnök.

A kiadmány hiteléül:
Horváth, kiadó.

MUSKATLI

(Pelargomium) kapható nagybani áron:

Gulyás kertészeti

DEBRECEN, Budai Ézsaiás-utca 27. sz.
(Katholikus temető mel ett.)

5182—1928.

Árverési hirdetmény

Püspökladány község elöljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező Rákóczi nagyvendéglő, szálloda és kávéházépület és összes mellék helyiségei f. évi július hó 5-én délelőtt 10 órakor a község háza tanácstermében nyilvános árverés útján bérbeadják.

Felhívtnak a bérelni szándékozók, hogy a kitért helyen és időben 300 pengő bánatpénzzel jelenjenek meg.

Kikiáltási ár évi bér 2000 pengő.
A bérleti idő 6 év, mely kezdődik 1929. évi január hó 1-én és végződik 1934. december 31-én.

Óvadék összeg a fél évi bérnek megfelelő készpénz vagy pénzügyi betétkönyv, amely a szerződés aláírásakor letétmenyezendő.

A bérbeadásra vonatkozólag Püspökladány község képviselőtestülete fog végérvényesen határozni, fenntartván magának azon jogát, hogy a véleménye szerinti legkedvezőbb árverési ajánlatot fogadja el.

A részletes árverési feltételek a község háza 1. számú szobájában tekinthetők meg.

Püspökladány, 1928. május 29.

Nagy János
főbíró h.

Székely Sándor
h. főjegyző.

Ajtók, ablakok eladása.

Vámospercs község a főjegyzői lakás átépítése folytán kikerülő lakásalkatrészeket f. hó 8-án délelőtt 9 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen el fogja adni.

Eladásra kerül: 6 darab betétes ajtó igen jó állapotban, 11 darab tokos ablak, teljesen jó állapotban, melyből 6 darab spalettás.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága.

26.198—1928. C. szám.

Hirdetmény

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága az előfordult veszteségi esetek folytán a város IX-ik állateg. körzet egész területére (a Debrecen—Hajdusoboszló felé vezető vasúti vágányoktól délre elterülő, valamint a Debrecen—Mikepéres felé vezető vasúti vágányoktól nyugatra fekvő Szepes és Ebes területére) a 2943—1916. F. M. sz. rendelet értelmében a mai naptól kezdődőleg három hónapig tartó ebzárlatot rendel el.

Ez alatt az idő alatt minden kutya kötvé tartandó, az uton és utcán pedig szájkosárral, csak pórázon vezethető.

A szabadon járó kutyákat a hatóság az 1888: VII. t.-c. 68-ik §-a értelmében összefogdosztatja és kiirtatja, tulajdonosaikat pedig a kihágási eljárás során megbünteti.

Debrecen, 1928. május hó 12.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága:

Dr. Vass Károly, városi tanácsnok.

Ramminger hölgyfodrász

Szent Anna-utca 10. Városi bérház.
Telefon 15-37. Tartós villanyfodrász

Debreceni Angol-Magyar Szállítmányozási R. T.

Telefon 37.

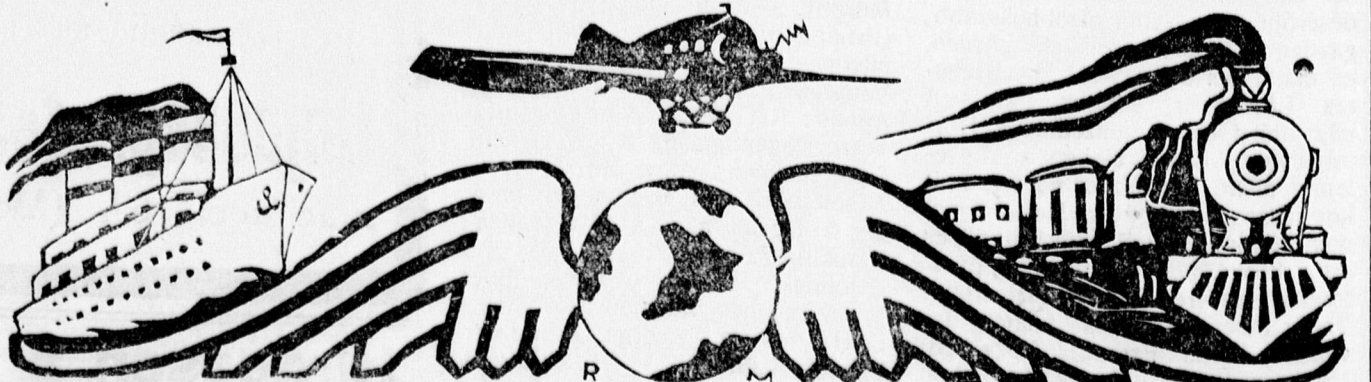
Ferenc József-ut 72. Leák Ferenc-utca sarok.

Telefon 37.

**Vámkezelés
Butorszállítás
Fuvarozás**

Nemzetközi szállítások bel- és külföld bármely részébe.

Tisztviselőknek és állami alkalmazottaknak árkedvezmény !!!

Mindenki

győződjön meg az alábbiakban közölt olcsó

kézpénz árainkról

és vásároljon nálunk!!

Strapára való tartós férfiöltöny . . .	P 32-101
Jobb színes gyapju sport férfiöltöny ..	55 "
Sötétkék férfiöltöny ..	55 "
Jóminőségű kamgarn férfiöltöny . . .	75 "
Koverko fé. fielőltő ..	60 "
Szövetfelsővel gummikabát . . .	26 "
Egyszínű barna gummikabát . . .	20 "
Hosszu nadrággal szövet fiuroha . . .	26 "
Rövid nadrággal szövet fiuruha . . .	16 "
Erős mosóvászonból készült fiuruha ..	9 "

Ezen áraink csakis kézpénz vásárlásnál

érvényesek.

Mindenkinek saját érdeke, hogy férfiruha vásárlás előtt hozzánk jöj-jön. :-:-: Jól je- gyezze meg a címet

Magyar Ruháipar

közvetlen a Bika-szálló épületében.

MEGNYILTI

FISCHER Cipőáruház

Piac ucca 19 szám.

Tekintse meg férfi-, női- és gyermek-cipőkkel dusan feiszerelt raktáramat minden vételkényszer nélkül.

Szandál és vászoncipők óriási választékban!!

Debreceni Üvegkereskedelmi R. T.

Debrecen, Rózsa-utca 2. szám.

Ajánlja autosophon szikvizes gépjét részletfizetésre.

Az Autosyphon ára — — — P 21—
1 tucat hozzávaló szénsavpatron ára P 5—
1 tucat cserepatron ára — — — P 2—

Az autosophonnal mindenki házilag pillanatok alatt saját tiszta üvegben készíthet szikvizet.
1 liter szikviz 16 fillérért.

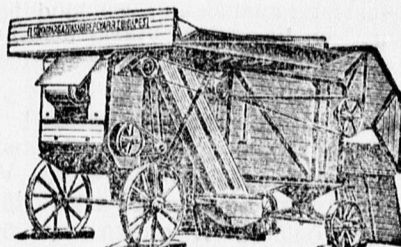
Jégszekrény és fagyaltgép nagy választékban.

Befőttes és uborkásüveg minden nagyságban kapható.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR Rt.

BUDAPEST VI. VÁCI-UT 19.

új szerkezetű cséplőgépei a legjobbak,

mert acélkeretesek
mert eredeti svéd kettőssoru, ön-
bedálló golyós csapággal bírnak
mert tisztító felületeik rendkívül
nagyra méretezettek.
mert legtökéletesebb cséplési ered-
ményt szolgáltatják.
mert könnyű súlyuknál fogva bár-
mely traktorhoz alkalmazhatók.

Kerületi képviselőt:

Hungária Üzemfelsz. és Árukeresk. Rt.

Debrecen, Hunyadi-utca 11. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számíttatnak.

KÉRJÜK VIDÉKI HIRDETŐINKET, hogy az apróhirdetés díját pontosan kiszámítva (levelezés, házasság rovat díja kétszeres) vagy kézpénzben vagy bélyegben előre beküldeni sziveskedjenek. Kiadóhivatal.

LAKÁS

Kiadó
kétszoba elő- és fürdőszobával és egy bolti helyiség augusztus 1-re
Király utca 5. Bővebbet házmester-
nél. 1765

Két szoba,
konyha kiadó. Fürdőkád, kapu el-
adó, Bethlen 27. 1773

Kiadó
két utcai különbejáratu csinosan
butorozott szoba irodának, rendez-
lőnek, garzon lakásnak. Kossuth-u.
26. sz. 1564

Üzlethelyiség

kiadó négy kirakattal, iparvállalat,
üzlet, lerakat vagy bármily célra al-
kalmos. Fűvészkert-u. 14. 843

Butorozott szobát

keresek jövő tanévre, esetleg angol
és német nyelv fejében, Kölcsey-u.
15. 1768

Egy

butorozott szoba ágynemű nélkül
magányos uriembernek elsejére ki-
adó. Miklós-utca 21. 839

Dáliát ültessen a kertjébe!

Darabonként 80 fillértől 5 pengőig
Kertészeti Simonyi-ut 9. Telefon: 903.

Szent Anna-
utca 49. számú házban 20 év óta
fennálló kenyérlakás és fűszerüz-
let kiadó. Bővebbet a háztulajdo-
nosnál. 857

Utcai
különbejáratu, szép, feltétlen tiszta
butorozott szoba ágynemű nélkül
intelligens urak elsejére kiadó. —
Miklós-utca 21. 839

PARENTHESY
ingatlan értékesítő iroda. Szent
Anna-utca 64. sz. Saját ház. Eng.
O. F. B. által. Telefon 6—29.

Eladó házak:
Budai Ézsaiás-utcán beköltözhető
3 szobás, fürdőszobás, gyümölcsös,
családi ház 9600 pengőért. 300 □
Hajduszoboszlón 750 négyszögöl
családi ház fürdő mellett 7500 pen-
gőért.

Sinay Miklós-utcán 360 □ 3 szo-
bás ház 20.000.
Vigkedvű Mihály-utcán nagy csa-
ládi ház 28.000.

Hunyadi-utcán üzletes jövedel-
mező nagy ház 80.000.

Szent Anna-utcán nagyjövödelmü
emeletes ház 80.000.

Miklós-utca elején jövedelmező
uri ház 33.000.

Házak a város minden részében
1600—1200-ig.

Házhelyek:
Katholikus temető mellett 600 □-
öl telek házhelynek olcsón, gyümöl-
csőssel.

Ujkertben, Jerikó-utcán 1180 □-öl
házhelynek szállóval 8000.

Tüzérlaktanyánál 375 □-öl ol-
csón.

Keresek:
Belvárosban háromtól—hat szo-
bás házakat.
Családi házat negyvenezereg.
Jövedelmező bérházat Egyszáz-
huszezerig.

Kertes villákat és házakat.
Egy vagy két házban egy utcá-
ban irodáknak alkalmas helyisége-
ket azonnal át is alakítjuk, több évi
szerződéssel.

Földbirtokot 300—5000 holdig.
Kisebb-nagyobb bérleteket kettő-
ezer holdig.

Birtok eladás:
Fancsikán 45 hold tanyásbirtok
olcsón.

Borsodban 400 holdas beinstru-
álva.

Biharban 480 holdas.

Kiadó:
Háromszobás, fürdő-, előszobás
stb. prima lakás, udvarkert, göré,
hizlaló istálló, azonnal beköltözhető.

Parcellázásra ingatlanokat átve-
szek.

Tisztelettel kérem irodámhoz be-
jelenteni az eladó házakat és föld-
kett, házhelyeket és bérleteket.
Minden felvilágosítással díjtalanul
állok rendelkezésére az érdeklődők-
nek. Hiv. órák reggel 9-től d. u. 6-ig.
Az ügyleteket a legrövidebb idő
alatt és törvényes föltételek mellett
bonyolítom le.

PARENTHESY
Kereskedelmi Iroda
Hadházi-utcán 335 □ új adómen-
tes szép villalakásos ház, három
szoba, fürdőszoba, pince olcsón el-
adó, teher átvehető.

Padlólakk

magas fényű legszebb színekben,
legkiválóbb minőségben nagyon ol-
csón kapható

Stern festéküzletében

Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv-

Kiadó
Bodán erdő alatt két szobás veran-
dás konyhás lakás, pincés nyaraló
nyári idegyre. Szily József Hajdu-
böszőrmény. 853

AJÁNLAT

Barcza
paszományos Vár-utca 2. alá költö-
zött ideigenlesen az udvarban. 1770

Női kalap
a „Buby“ női kalapszalomban, szép,
csinos már 4 P-től. Átalakítás 2 Pen-
gőtől. Csapó-utca 65., Kiszposta mel-
lett. 1772

Takaréktűzhelyek,
üstházak, minden árban nagyválasz-
tékban, felelősséggel, diszes, egy-
szerűek, használtakban is nagy rak-
tár, Méliusz-tér 9. 1769

Keltetőtojás
fajtiszta plymuth tyukok után jutá-
nyosan kapható, Szappanos 22. 1767

Megbízható
jobb állami nyugdíjas házfelügyelői
házmesteri teendőkre ajánlkozik la-
kás cserével. Cim a kiadóban. 1769

LIBANDY A.
fest, mos, tisztít. Tükörfényes gal-
lérok. Péterfia-utca 4., az udvarban.

Készíték
öltönyöket, felöltöket legújabb divat
szerint, saját szövetmintákkal la-
kásra lemegek. Tribon szövetjét
jutányosan 28 pengőtől készítem,
Szónyi János Ötvös-u. 36. 763

Király kávéi
mégis a legjobbak! Olcsó, kiadós,
kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér 11.

Kombinált terítők,
függöny, ágytakaró garnitúrák, —
párna-lámpaernyő montirozást, mo-
nogrammozást, szesz-relief és olaj-
festést és minden diszunkát jutá-
nyosan készítünk. Vidéki megrende-
lést elfogadunk. Cim: Piac-utca 16.
„Cspikeüzlet“. 752

Katonák figyelmébe!
Papp Kálmán volt építési osztály
üvegező, Péterfia-utca 8. sz. Vállal
üvegezést, üvegsziszolást és tükrök
ujja öntését. Katonáknak árenged-
mény. 842

Urinő
trafikot július hónapra vezetésre át
vesz. Cim a kiadóban. 859

Tisztviselők
és katonák figyelmébe! Ajánlom
olcsó, tartós és elsőrendű kivitelű
saját gyártmányu cipőimet. Kerék-
gyártó István Kálvintér 3. Megbíz-
ható egyéneknek 3 havi hitel. 864

Elsőrendű
házikoszt, négyfogásos ebéd 80 fil-
lérért kapható úgy kihordásra, mint
bentékezésre. Csapó-utca 19. sz.,
(Knoll-ház). — Udvaron közvetlen
balra. 846

Kitűnő
házikoszt kapható, kihordásra is. —
Hatvan-utca 70. l. em. 1764

Boreladás, saját termék
Arany János-utca 30. sz. egész nap.
Rázsó Gyula-utca 2. sz. alatt 2—5-ig
legalacsonyabb napi áron literen-
ként is. Hordótételnél engedmény. 587

ELADÁS

Eladó
Homokkertben, Szoboszlay Papp Ist-
ván-utca 15. és Hegyi Mihályné-
utca 1. számú jól termő szőlő. Érte-
kezni lehet dr Kovács Bélánál, Mes-
ter-utca 16. 1605

Nád
cca 500—600 kéve eladó. Hatvan-u.
27. 863

Magánjáró
gözeséplő garnitúra 8-as, kifogástal-
an állapotban, kedvező részletfize-
tési feltételek mellett eladó. Felvilá-
gosítást ad a Tiszántúli Mezőgazda-
sági Hitelintézet rt., Kossuth-utca 8.
866

Földieper
eladó, butorozott szoba kiadó, Szent
Anna 34. 1771

Cin
fürdőkád jókarban levő és gram-
fonlemezek eladók, Kossuth-utca 59.
szám. 860

Modern,
minden komforttal felszerelt 6 szo-
bás villa eladó. Megtekinthető na-
ponta 3—5-ig. Tiszviselőtelep I. u.
4. sz. 1763

Eladó
Homokkertben, Kiss Aron utcában
hét házhely olcsón, nagyon előnyös
fizetési feltételek mellett, kamatmen-
tesen részlelfizetésre, a szerződés
írás is díjmentes. Értekezni lehet
Kapussy Andrásnál, Bujdosó-utca
35. szám alatt. 1738

Leánycserkészkalap
legfinomabb minőségű, alig hasz-
nált eladó. Cim a kiadóban. 855

Egy
kétjáratu daráló malom teljesen jó
állapotban, hozzá 8 méter hosszú
és 4 méter széles cseréppel fedett
deszka épületnek összes anyagaival
1600 pengőért eladó Zolnainál, Hajó
utca 18. szám. 1758

Teljesen új
szőlőprés 100 literes eladó. Székely-
utca 20, Gallónál. 822

Használt
székeket nagyobb mennyiségben meg-
vételre keres Somogyi vendéglő
Kaba. 828

KERESLET

Kis kereskedelmi
ügyességgel rendelkező feltétlen
urlányt vagy urasszonyt fiókzletünk
önálló vezetésére felvesz az Ingó-
sággközvetítő. Bővebbet főizet: Kál-
vin-tér 19. 1774

Tanuló
elektrotechnikai műhelybe felvétetik,
Parti, Hatvan-utca 58.

Varrodába
ügyes segéd-, tanuló lány felvétetik,
Papp, Simonffy-u. 11.

Gépezőt,
éves, konventiost, gazdaságba, ki
kovácsmunkát, lóvasalást ért és
traktorkezelésben jártas, kerestetik.
Hatvan-utca 27. sz. 862

Ügyes
kifutó fiút alkalmazunk fizetéssel,
Magyar Általános Takarékpénztár,
Piac-utca 81. 865

Perfekt
gépirónó azonnali belépésre állást
keres. Bármely irodai munkát vál-
lal. — (Percenként gépbemondásra
100—120 szótaggal gépel.) Cim a
kiadóban. 858

Birtokot
bérbe keresek 2—400 holdig eset-
leg terméssel is. Horvát I. Nap-u.
1. szám. 854

Bejárónőnek
fiatal mindenféle leány reggeli, ebéd
kosztal felvétetik. Timár-utca 17. sz.
III. lakás. 861

SIRKÖVEK

mindeu minőségben s kivitel-
ben legolcsóbban beszerez-
hetők

Hunyadi-u. 14.

Temetői munkákat olcsón vál-
lalunk. Terveket s rajzokat
díjtalanul készítünk. Tel. 7-24.

DIENES JÓZSEF
v. községi főjegyző Országos Föld-
birtokrendező Biróság által engedé-
lyezett ingatlanforgalmi és biztosi-
tási irodája Fűvészkert-utca 16. —
(Saját ház.) Telefon 14—98.

Eladó házak:
Csapó 36., Kovács-utca 8., Rigó
12/c., Csapó 81., Komlóssy-ut elején,
Kanális 99., Agárdi-utcán, Késes 68.,
Szív 26., Lehel 19., Homok 139.,
Kiss Áron 21., Széchenyi-ut 20.,
Csalogány 8., Görbe-u. 7. Hunyadi-
utcán, Tasnádi 3., Puskástelep 21.,
Gróf Leiningen 27., Pesti 73., Lehel
12., Kigyó 19., Poroszlay 21. és 23.,
Jánosi 78., Virág 15., Bujdosó 40.,
Apaffy 16., Zrinyi 61., Töhötöm 37.,
Kis-utca 36., Biró 9., K. Tóth Kál-
mán 12., Andrássy 3., Bethlen-
utca 57., Domokos Lajos 26., Ti-
már-utca 25., Budai Ézsaiás-utca
6—a., Halasi 40., Onossay 17., Virág
13. és 42., Rigó 12/b., Beke 24., Si-
nay Miklós-utcán, Simonffy-utca 59.,
Szeder 14., Uj-utca 19., Kemény-u.
5., Keresztési-u. 20., Csonka-u. 10.,
Gróf Tisza István 10., Kerekes Gé-
za-utca 20., Aczél-utca 2., Rudolf 4.,
Kurucz 110., Rásó Gyula 4., Dévai
11., Irén 24., Fülöp 34., Malvin 6.,
Olajütő és Téglavetőben olcsó há-
zak.

Vidéki házak:
Bárádon Piac-téren nagy vendéglő

Házhelyek:
Erdősoroh két értékes házhely.
Mátyás király-utca 6.
Kinizsi-utca 71.
Tégláskertben 2 drb.
Poroszlay 21. alatti villatelek 18
pengőjével.
Széchenyi-ut 8.,
Király Ferenc 19., Komlóssy-ut
elején, Szabó Kálmán-utcán.
Köntösgátsor 17.
Homokkertben, Vámospercsi uton,
Dévai- és Rásó Gyula-utcán, to-
vábbá Hajduszoboszlón, gyógyfürdő
mellett.

Földek:
Elepen 252 holdas jó birtok.
Kisszepesen 109 hold.
Ondódon 8 holdas, Pacon 7 és fél
hold.
Monostorpályiban 25 holdas.
Ujléta határban 47 hold.
Vámospercs kövesuton 8 hold.
Bánkon 33 hold.

Szöllők:
Széchenyi-ut 8.
Martinkán, Bodán Jerikó 47.
Bocska-kertben, Andrássy-uton.
Ujkertben, Hajdubagoson, Porosz-
lay-uton és Homokkertben.

Lakás:
Csapó-utcán háromszobás.

Üzletek:
Város központján nagy kirakatos
üzlet.
Nagyforgalmu iparüzem eladó,
vagy bérbeadó.

Pesti-utca 73. számú jóforgalmu
péküzlet.

Csapó-utcai piacon üzlethelyisé-
gek kiadók.

Jómeneteli vendéglő Debrecenben
Nagykállón: Pannónia étterem és
kávéház bérbeadó.

Pénzkölcsönt
ajánlok ingatlan bekebelezésre, ol-
csó kamatra.

Parcellázásokat
elvállalok.

Biztosítások
irodám utján a legelőnyösebben köt-
hetők.

Keresek
eladó házakat, házhelyeket, kiadó
lakásokat, eladó földeket és földbér-
leteket.

Dienes, Fűvészkert-utca 16. sz.